

2020/60

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG ÚTMUTATÓJA

2020. március 25.

A Közbeszerzési Hatóság útmutatója

a kizáró okok tekintetében benyújtandó igazolásokról, nyilatkozatokról, nyilvántartásokról és adatokról a Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők vonatkozásában

(KÉ 2020. évi 60. szám; 2020. március 25.)

A közbeszerzésekről szóló **2015. évi CXLI. törvény** (a továbbiakban: Kbt.) 183. §-ának c) pontja, valamint a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 18. §-ának (1) bekezdése alapján a Közbeszerzési Hatóság az alábbiak szerint útmutatót ad ki a Korm. rend. 8-11. §-aiban hivatkozott igazolásokról, nyilatkozatokról nyilvántartásokról és adatokról a Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők vonatkozásában.

A Kbt. XI. fejezete az ajánlattevőkkel és a részvételre jelentkezőkkel kapcsolatos követelményeket határozza meg, amelyek egyrészt a gazdasági szereplők jogi helyzetére (kizáró okok), másrészt az alkalmassági követelményekre vonatkoznak (gazdasági és pénzügyi helyzet, műszaki és szakmai alkalmasság, valamint, ha a szerződés teljesítéséhez szükséges, a gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplésre, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezésre vonatkozó feltételek).

A Kbt. 62-63. §-ai tartalmazzák a kizáró okokra vonatkozó szabályokat. A kizáró okok határozzák meg azokat a körülményeket, amelyek fennállása esetén az ajánlattevő, a részvételre jelentkező, az alvállalkozó vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az eljárásból kizárásra kerül [kivéve, ha a Kbt. 64. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kellőképpen igazolta megbízhatóságát, amelyet a Közbeszerzési Hatóság véglegessé vált – vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén – a bíróság jogerős határozatában megállapított].

I. Speciális szabályok az egyes kizáró okok tekintetében

Kbt. 62. § (1) bekezdés a) pont

A bizonyos bűncselekmények elkövetésével kapcsolatos kizáró ok [Kbt. 62. § (1) bekezdés a) pont] körébe tartozik 2015. november 1-jétől például az 1978. évi IV. törvény, illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti terrorcselekmény, valamint ehhez kapcsolódó felbujtás, bűnsegély vagy kísérlet; 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti pénzmosás, valamint a Btk. szerinti terrorizmus finanszírozása; az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti emberkereskedelem, valamint a Btk. szerinti kényszermunka. Az Európai Bizottsággal folytatott egyeztetések eredményeként került továbbá a Kbt.-be az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban bűncselekmény.

Kbt. 62. § (2) bekezdés

Előző kizáró okhoz kapcsolódóan 2015. november 1-jétől kizáró okként jelenik meg a Kbt. 62. § (2) bekezdése szerinti előírás. Ennek értelmében a Kbt. 62. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bűncselekmények elkövetése abban az esetben is kizárást eredményez, ha az említett bűncselekményeket a gazdasági szereplő jelenlegi vagy volt vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy gazdasági társaság esetén annak egyedüli tagja követte el, és az az eljárás megindítását megelőző 5 éven belül hozott jogerős ítéletben megállapításra került. Ily módon nem kizárólag természetes személy ajánlattevő/részvételre jelentkező, alvállalkozó vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő gazdasági szereplő zárható ki az említett bűncselekmények elkövetése esetén, hanem jogi személy, gazdasági társaság is.

Kbt. 62. § (1) bekezdés b) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti, adó, vám és járulékfizetési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos kizáró ok szabályozásában lényeges, hogy a törvény előírásai alapján 2015. november 1-je után nem feltétel, hogy a mulasztást a letelepedés szerinti ország vagy az ajánlatkérő székhelye szerinti ország jogszabályai állapítsák meg (bármely államban elkövetett jogsértés megalapozza a kizáró okot). Továbbá, nemcsak azon gazda-

sági szereplő mentesül ezen kizáró ok hatálya alól, aki a tartozás megfizetésére halasztást kapott, hanem az is, aki a tartozását, az esetleges kamatot és bírságot az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásának időpontjáig megfizette.

Kbt. 62. § (1) bekezdés c) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés c) pontja tekintetében rögzítendő, hogy a Kbt. 62. § (4) bekezdés szerint e kizáró okot nem kell alkalmazni olyan esetben, ha az ajánlatkérő a 98. § (4) bekezdés d) pontja alapján hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást folytat le.

Kbt. 62. § (1) bekezdés e) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés e) pontja szerinti, gazdasági, szakmai tevékenységgel kapcsolatban elkövetett és jogerős bírósági ítéletben megállapított bűncselekményt a korábbi szabályozás a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesülés időtartamához kötötte, a Kbt. 62. § (1) bekezdés e) pontja alapján azonban a 2015. november 1-jét követően indult közbeszerzési eljárásokban a tárgyi kizáró okban foglalt körülmények akkor eredményeznek kizárást a közbeszerzési eljárásból, ha a gazdasági, illetve szakmai tevékenységgel kapcsolatos bűncselekmény elkövetését az elmúlt 3 éven belüli jogerős bírósági ítélet állapította meg.

Kbt. 62. § (1) bekezdés f) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés f) pontja szerinti, jogi személy tevékenységének korlátozására vonatkozó kizáró ok szabályozása 2015. november 1-jén – a koncesszió Kbt.-beni rendezésének megfelelően – kiegészült a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló **2001. évi CIV. törvény** 5. § (2) bekezdés c) pontjára utalással. E rendelkezés szerint ugyanis, amennyiben a bíróság a jogi személy tevékenységét korlátozza, a korlátozás kiterjedhet arra is, hogy az eltiltás ideje alatt a jogi személlyel nem köthető koncessziós szerződés.

Kbt. 62. § (1) bekezdés g) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés g) pontja szerinti, közbeszerzési eljárásokban való részvételtől eltiltással kapcsolatos kizáró ok tekintetében változás, hogy

2015. november 1-jétől maga a kizáró ok utal arra, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság általi eltiltásra, illetve annak időtartamára vonatkozik a kizáró ok. Egyrészt a törvény konkrétan utal a Kbt. 165. § (2) bekezdés f) pontjára, a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatában megjelenő döntésre. Másrészt a törvény egyértelműsíti a kizárás időtartamára vonatkozó szabályt: a korábbi szabályozás szerint a kizáró ok hatálya az eltiltás ideje alatt állt fenn, a 2015. november 1-jétől hatályos, illetve 2018. január 1. napjával módosított Kbt. pedig a kizáró ok hatályát úgy határozza meg, hogy az a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált döntésében (vagy a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén) a bíróság által jogerősen megállapított időtartam végéig áll fenn. A Közbeszerzési Döntőbizottság az eltiltás időtartamát a Kbt. 165. § (8)-(11) bekezdései alapján határozza meg.

Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontja szerinti, korábbi közbeszerzési eljárásban elkövetett hamis adatszolgáltatás (hamis nyilatkozattétel) miatti kizárásra vonatkozó kizáró ok a korábbi jogszabályi előírás egyértelműsítéseként 2015. november 1-jén kiegészült azzal a követelménnyel, hogy – a tárgyi kizáró ok abban az esetben állapítható meg, ha – a kizárás tekintetében jogorvoslatra nem került sor az érintett közbeszerzési eljárás lezárulásától számított három évig. Ugyancsak a korábbi jogszabályi rendelkezés egyértelműsítéseként elválasztásra került a tárgyi kizáró oknak az az esete, amikor az érintett gazdasági szereplő a kizárását el nem fogadva a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt megtámadja az ajánlatkérő döntését [lásd Kbt. 62. § (1) bekezdés g) pont]. A 2017. január 1. napjától hatályos, valamint az eljárásjogi szabályokkal való összhang megteremtése érdekében 2018. január 1. napjával módosított Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontja a fentiek mellett vagylagosan rendelkezik arról az esetről is, amikor a kizárás tekintetében jogorvoslatra került sor, és az ajánlatkérő hamis adat szolgáltatása miatt történt kizárásról hozott döntését a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált döntésében (vagy a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén) a bíróság jogerős három évnél nem régebben hozott határozata jogszerűnek mondta ki, a hamis adat szolgáltatásának megállapítás mellett.

Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontjában megjelenő kizáró ok is hamis adatszolgáltatással kapcsolatos kizáró ok, azonban az adott közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódik.

A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerint ugyanis az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki az adott eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során a valóságnak nem megfelelő adatot szolgáltat (a továbbiakban: hamis adat), illetve hamis adatot tartalmazó nyilatkozatot tesz, vagy a közbeszerzési eljárásban előzetes igazolásként benyújtott nyilatkozata ellenére nem tud eleget tenni az alkalmasságot, a kizáró okokat vagy a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumokat érintő igazolási kötelezettségének (a továbbiakban együtt: hamis nyilatkozat), amennyiben

ia) a hamis adat vagy nyilatkozat érdemben befolyásolja az ajánlatkérőnek a kizárásra, az alkalmasság fennállására, az ajánlat műszaki leírásnak való megfeleléségre vagy az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését, és
ib) a gazdasági szereplő szándékosan szolgáltatott hamis adatot vagy tett hamis nyilatkozatot, vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie, hogy az általa szolgáltatott adat a valóságnak, illetve nyilatkozata a rendelkezésére álló igazolások tartalmának nem felel meg.

Kizárást eredményez tehát, ha valamely gazdasági szereplő:

- az adott eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során a valóságnak nem megfelelő adatot szolgáltat, illetve hamis adatot tartalmazó nyilatkozatot tesz, amennyiben az ia) és ib) pontokban foglaltak megvalósulnak vagy
- a közbeszerzési eljárásban előzetes igazolásként benyújtott nyilatkozata ellenére nem tud eleget tenni az alkalmasságot, a kizáró okokat vagy a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumokat érintő igazolási kötelezettségének, amennyiben az ia) és ib) pontokban foglaltak megvalósulnak.

Fontos rögzíteni, hogy maga a kizáró ok tartalmazza a hamis adat, hamis nyilatkozat fogalmát. Hamis nyilatkozatnak minősül, ha a gazdasági sze-

replő a közbeszerzési eljárásban előzetes igazolásként benyújtott nyilatkozata ellenére nem tud eleget tenni az alkalmasságot, a kizáró okokat vagy a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumokat érintő igazolási kötelezettségnek. Ennek oka nyilatkozási elv bevezetésben keresendő. A Kbt. a nyilatkozási elv előtérbe helyezésével lényegében megelőlegezi a bizalmat a gazdasági szereplők felé, azzal, hogy a gazdasági szereplőnek az egységes európai közbeszerzési dokumentumban – illetve nemzeti eljárási rendben folytatott eljárásban egyszerű nyilatkozatban – foglalt állítása (nyilatkozata) alapján az ajánlatkérő köteles elfogadni, hogy az adott gazdasági szereplő nem áll a kizáró okok hatálya alatt és alkalmas a szerződés teljesítésére. Indokolt volt tehát a gazdasági szereplőknek a nyilatkozatban foglaltakért fennálló felelősségét is megnövelni.

Önmagában az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglaltak igazolására benyújtandó nyilatkozatok, igazolások elmaradása nem jelent kizárást a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján.

Amennyiben valamely gazdasági szereplő az adott közbeszerzési eljárásból a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján kizárásra kerül, úgy a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében az adott közbeszerzési eljárás lezárulásától számított három évig nem vehet részt közbeszerzési eljárásban, feltéve, hogy – a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti – kizárás tekintetében jogorvoslatra nem került sor ezen időtartam alatt. Amennyiben a kizárás tekintetében sor került jogorvoslatra és az ajánlatkérő kizárásáról hozott döntését – a hamis adat szolgáltatásának megállapítása mellett – a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált döntésében vagy (a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén) a bíróság jogerős határozatában jogszerűnek mondta ki, a kizáró ok a végleges, illetve jogerős határozattól számított három évig áll fenn.

A Kbt. 124. § (4) bekezdése a koncessziós beszerzési eljárással kapcsolatban rögzíti, hogy a 62. § (1) bekezdés i) pontjában az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására szolgáló igazolások be nem nyújtásához kapcsolódó kizáró ok akkor alkalmazandó, ha az ajánlatkérő a koncessziós beszerzési eljárásban is a kizáró okok előzetes igazolására előírja e dokumentum használatát.

Fontos továbbá, hogy az ajánlatkérőnek tájékoztatási kötelezettsége áll fenn a Közbeszerzési Hatóság felé, ha a fenti kizáró ok miatt kerül kizárás-

ra egy gazdasági szereplő a közbeszerzési eljárásból. Az ajánlatkérő – az érintett ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet nevének és címének (székhelyének, lakóhelyének) az eljárás tárgyának és azonosítójának, valamint a kizárás és a kizárt gazdasági szereplő erről való tudomásszerzése időpontjának megjelölésével – köteles ezt a tájékoztatási kötelezettségét teljesíteni [Kbt. 62. § (7) bekezdés].

Kbt. 62. § (1) bekezdés j) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés j) pontban megjelenő kizáró ok nem szerepelt a 2015. október 31-ig hatályos, a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvényben (a továbbiakban: régi Kbt.). Ezen kizáró ok a folyamatban lévő közbeszerzési eljárás során tanúsított tisztességtelen ajánlattevői magatartások esetére vonatkozik.

A Kbt. – 2019. április 1-jétől hatályos – 62. § (1) bekezdés j) pontja értelmében az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő,

- aki esetében az ajánlatkérő bizonyítani tudja, hogy az adott eljárásban megkísérelte jogtalanul befolyásolni az ajánlatkérő döntéshozatali folyamatát, vagy
- olyan bizalmas információt kísérelt megszerezni, amely jogtalan előnyt biztosítana számára a közbeszerzési eljárásban, vagy
- korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásból ebből az okból kizárták, és a kizárás tekintetében jogorvoslatra nem került sor az érintett közbeszerzési eljárás lezárulásától számított három évig vagy
- amennyiben a kizárás tekintetében sor került jogorvoslatra és az ajánlatkérő kizárásról hozott döntését – a jogtalan befolyásolás megállapítása mellett – a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált, – a Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság jogerős – három évnél nem régebben meghozott határozata jogszerűnek mondta ki.

A Kbt. 62. § (1) bekezdés h) ponthoz hasonlóan 2019. április 1-jei hatállyal a Kbt. 62. § (1) bekezdés j) pontja szerinti kizáró ok tekintetében is rögzítésre került a kizáró ok időbeli hatálya abban az esetben, ha a kizárás tekintetében sor került jogorvoslatra (Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának

véglegessé válásától/Közbeszerzési Döntőbizottság döntésének megtámadása esetén a bíróság döntésének jogerőssé válásától számított 3 év).

Ajánlatkérőnek e kizáró ok szerinti kizárás esetén tájékoztatási kötelezettsége áll fenn a Közbeszerzési Hatóság felé a Kbt. 62. § (7) bekezdése alapján.

Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pontja szerinti, off-shore cégekre vonatkozó kizáró ok a következők szerint módosult 2015. november 1-jei hatállyal:

- kikerült a kedvezményes adózás kitétele [régi Kbt. 56. § (1) bekezdés kb) pont], azaz kizárást az adóilletőség Kbt. 62. § (1) bekezdés ka) pontjában szereplő államokon kívüli államban lévő adóilletőség eredményez;
- a gazdasági szereplőben 25 %-ot meghaladó részben tulajdonos/szavazati joggal rendelkező jogi személynek csak kb) pontnak kell megfelelnie (nem zárható ki letelepedési helye miatt)
- a gazdasági szereplőben 25 %-ot meghaladó részben tulajdonos/szavazati joggal rendelkező jogi személyre vonatkozó kizáró ok [Kbt. 62. § (1) bekezdés kc) pont] alvállalkozó, illetve más szervezet esetén is vizsgálандó [a régi Kbt. vonatkozó, 56. § (2) bekezdése csak az ajánlattevőre/részvételre jelentkezőre vonatkozott];
- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló (2017. június 26-án hatályba lépett) 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 3. § 38. pont f) alpont nem vizsgálандó (nem jelent tényleges tulajdonost a kizáró ok vonatkozásában a vezető tisztségviselő).

Kbt. 62. § (1) bekezdés l) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés l) pont szerinti kizáró ok 2018. január 1. napjával annyiban módosult, hogy – összhangban az eljárásjogi szabályok változásával – a kizáró okot a munkaügyi hatóság két évnél nem régebben véglegessé vált határozata vagy (annak közigazgatási perben történő megtámadása esetén) a bíróság két évnél nem régebben jogerőssé vált határozata alapozza meg, amely határozat a jogsértés megállapítása mellett a központi költségvetésbe történő befizetésre kötelezést vagy közrendvédelmi bírság kiszabását tartalmazza.

Kbt. 62. § (1) bekezdés m) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés m) pont szerinti, összeférhetetlenséggel kapcsolatos kizáró ok – az irányelvi előírásoknak megfelelően – 2015. november 1-jét követően kizáró okként jelenik meg a törvényben (a régi szabályozás alapján érvénytelenséget eredményezett az összeférhetetlenség).

A Kbt. 62. § (1) bekezdés m) pont értelmében az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki esetében a 25. § szerinti összeférhetetlenségből, illetve a közbeszerzési eljárás előkészítésében való előzetes bevonásból eredő versenytorzulást a gazdasági szereplő kizárásán kívül nem lehet más módon orvosolni.

E kizáró ok szorosan összefügg a Kbt. 25. § (8) bekezdésben foglalt rendelkezéssel, mely szerint az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az eljárásból e § alapján csak akkor zárható ki, ha közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplők esélyegyenlősége más módon nem biztosítható. A kizárást megelőzően az ajánlatkérő – hiánypótlás vagy felvilágosítás kérés útján – köteles biztosítani annak lehetőségét, hogy az érintett gazdasági szereplő bizonyítsa, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvétele az esélyegyenlőséget és a verseny tisztaságát nem sérti, vagy az összeférhetetlenségi helyzetet más módon elhárítsa. Az összeférhetetlenségi helyzet elhárítása érdekében a gazdasági szereplő által tett intézkedéseket az ajánlatkérő köteles az ajánlatok (részvételi jelentkezések) elbírálásáról szóló összegezésben ismertetni.

Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pont szerinti, korábban elkövetett versenyjogsértéssel kapcsolatos kizáró ok a régi Kbt.-ben fakultatív kizáró okként szerepelt (mint súlyos szakmai kötelességszegés lehetett figyelembe venni). Ezen túl, 5 év helyett 3 évnél nem régebben hozott véglegessé vált és végrehajtható versenyfelügyeleti határozat, illetve annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén jogerős és végrehajtható bírósági ítélet alapján lehet megállapítani a szóban forgó kizáró okot 2015. november 1-jét követően. Fontos változás, hogy – miután nem csak az említett szervek határozata, ítélete alapozza meg a kizáró okot, hanem a Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pontja szerint ilyen jogsértést megállapító más versenyhatóság vagy

bíróság határozata, ítélete is – nem kizárólag versenyeztetési eljárásban elkövetett versenyjogsértés jelenthet kizárást a Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pontja alapján.

A Kbt. 62. § (5a) bekezdése szerinti kapcsolódó szabály 2019. december 19-i hatállyal elhagyásra került a Kbt.-ből, tekintettel arra, hogy a rendelkezés alkalmazására mindeddig nem került sor, és várhatóan nem is fog, mivel a tapasztalatok alapján az öntisztázás lehetősége hatékonyan képes kezelni azokat a helyzeteket is, amelyek esetére a Kbt. 62. § (5a) bekezdése rendelkezik.¹

Az Európai Unió Bírósága a C-124/17. számú, előzetes döntéshozatali ügyben született ítélete (Vossloh Laeis GmbH) megerősíti a Kbt.-ben a kizáró ok kezdetének számítására vonatkozó rendelkezéseket azzal, hogy kimondta, hogy a 2014/24 irányelv 57. cikkének (7) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben a gazdasági szereplő az ezen irányelv 57. cikke (4) bekezdésének d) pontjában említett [a Kbt. 62. § (1) bekezdés n) és o) pontja szerinti versenyjogi jogsértés] kizárási ok alapjául szolgáló magatartást tanúsított, amelyet a hatáskörrel rendelkező hatóság szankcióval sújtott, a kizárás maximális időtartamát e hatóság határozatának időpontjától kell számítani, vagyis a Bíróság szerint a tagállamok jogszerűen járnak el, amikor a kizáró ok fennálltát és annak maximális időtartamát a jogsértés megállapításához és nem a jogsértő cselekmény elkövetéséhez kötik.

Kbt. 62. § (1) bekezdés o) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés o) pontja szerinti kizáró ok 2020. február 1-jétől akként változik, hogy:

- az adott közbeszerzési eljárásban a gazdasági szereplő más gazdasági szereplővel a verseny torzítására irányuló megállapodást kötött, amelyet
- az ajánlatkérőnek bizonyítania kell.

Ezzel együtt elhagyásra kerül a kizáró ok alkalmazása alóli kivételként megfogalmazott Gazdasági Versenyhivatal előtti feltárása a versenyjogsértésnek (amely mellett a Gazdasági Versenyhivatalnak a bíróság elengedését is meg kellett állapítania).

¹ A közbeszerzésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2019. évi CXX. törvény 18. § (1) bekezdés 4. pontjához fűzött indokolás

A fenti pontosítás irányát a vonatkozó jogalkotói indokolás egyértelműsíti: a Kbt. hatályos szabályai ugyan eddig is lehetővé tették - alapvetően sérelemre hivatkozással - a nem független vállalkozások verseny torzítására alkalmas ajánlatainak érvénytelenné nyilvánítását, azonban a kizáró okok alkalmazása körében célszerűbb felhívni az ajánlatkérők azon kötelezettségére a figyelmet, hogy a nem független vállalkozások esetében is szükséges feltárni az ajánlatok egymásra történő befolyását, és meghozni a megfelelő intézkedéseket.

Kbt. 62. § (1) bekezdés p) pont

A Kbt. 62. § (1) bekezdés p) pontja szerinti kizáró ok szintén 2015. november 1-jén jelent meg a Kbt.-ben. E szerint az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki a Kbt. 2017. január 1. napjától hatályos rendelkezése szerint közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződésben részére biztosított előleget nem a szerződésnek megfelelően használta fel, és ezt három évnél nem régebben meghozott jogerős bírósági, véglegessé vált közigazgatási vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén jogerős bírósági határozat megállapította.

Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pont

A 2017. január 1. napjától bevezetésre kerülő új kizáró ok, a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja szerint nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki súlyosan megsértette a közbeszerzési eljárás vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítésére e törvényben előírt rendelkezéseket, és ezt a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált, - vagy a Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság jogerős - 90 napnál nem régebben meghozott határozata megállapította.²

² Ld. A Közbeszerzések Tanácsának útmutatóját a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti jogsértés súlyosságának megítéléséhez kapcsolódó szempontokról (KÉ 2017. évi 18. szám; 2017. február 10.), amely alapvetően a 2017. január 1. napja és 2017. március 31. napja közötti átmeneti időszak vonatkozásában nyújtott támpontot a jogalkalmazók számára a kizáró ok megítélése kapcsán.

Kbt. 63. § (1) bekezdés a) pont

A fakultatív kizáró okok között – az irányelvi előírásoknak megfelelően – új kizáró okként jelent meg 2015. november 1-jén a Kbt. 63. § (1) bekezdés a) pontja, mely szerint az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, illetve nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki súlyosan megszegte a 73. § (4) bekezdésében említett környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeket és ezt három évnél nem régebben meghozott, jogerős bírósági, véglegessé vált közigazgatási vagy annak közigazgatási perben való megtámadása esetén jogerős bírósági határozat megállapította.

A tárgyi kizáró okban hivatkozott Kbt. 73. § (4) bekezdés a jogszabályok, kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a Kbt. 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezésekre utal.

Kbt. 63. § (1) bekezdés b) pont

E kizáró ok tekintetében a gyakorlati alkalmazhatóság biztosítása érdekében a törvény rögzíti, hogy a szakmai kötelezettségszegést jogerős bírósági, véglegessé vált közigazgatási vagy annak közigazgatási perben való megtámadása esetén jogerős bírósági határozatnak kell megállapítani.

Kbt. 63. § (1) bekezdés c) pont

A Kbt. 63. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítéséhez kapcsolódó szerződésszegéssel kapcsolatos kizáró ok irányelvi szabályok alapján került a Kbt.-be. Annak érdekében, hogy a folyamatban lévő közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő a kizáró ok fennállását a gazdasági szereplők tekintetében ellenőrizni tudja, a Kbt. 142. § (5)-(6) bekezdése általános tájékoztatási kötelezettséget ír elő az ajánlatkérők számára a Kbt. 63. § (1) bekezdés c) pontjában szereplő körülmények fennállása esetén a Közbeszerzési Hatóság felé. Abban az esetben tehát, ha az ajánlatkérő a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítése során a Kbt. 63. § (1) bekezdés c) pontja szerinti körülmények bekövetkezését tapasztalja, köteles azt bejelenteni a Közbeszerzési

Hatóságnak. A Közbeszerzési Hatóság a Kbt. 187. § (2) bekezdés ae) pontja alapján nyilvántartást vezet a számára bejelentett szerződésszegésekről és honlapján közzéteszi azokat (az adatoknak a honlapon a szerződésszegéstől számított három évig kell elérhetőnek lenniük). A Kbt. a közbeszerzési irányelvekkel összhangban nem követeli meg jogerős határozat meglétét a releváns szerződésszegések vonatkozásában.

Kbt. 63. § (1) bekezdés d) pont

Ezen, alvállalkozói kifizetésekkel kapcsolatos kizáró ok kötelező kizáró okból került a fakultatív kizáró okok közé 2015. november 1-jei hatállyal.

Régi Kbt. 57. § (1) bekezdés d)-e) pontjával kapcsolatos kizáró ok

Gazdasági szereplő letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplés, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezés fakultatív kizáró ok helyett alkalmassági követelményként írható elő a Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja értelmében.

Ehhez kapcsolódóan, az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés szerint az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti eljárásban – az eljárást megindító felhívásban – az építőipari kivitelezési tevékenységet végző gazdasági szereplők vonatkozásában, a Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pontja alapján köteles előírni az Étv. szerinti, építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében szereplés követelményét, illetve a nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplők esetén – amennyiben a szerződés teljesítéséhez szükséges – a letelepedés szerinti ország nyilvántartásában szereplés, vagy a letelepedés szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal való rendelkezés követelményét.

II. Általános rendelkezések

II.1. Kizáró okok előírása

A Kbt. a közbeszerzési eljárást megindító felhívásra vonatkozó szabályai között tartalmazza, hogy a kizáró okokat és utalást a megkövetelt igazolási módokra a felhívásnak tartalmaznia kell [Kbt. 50. § (2) bekezdés m) pont].

A kizáró okokat (kötelezően előírandó és választhatóan előírható) a Kbt. – a korábbi szabályozással egyezően – taxatív módon felsorolja, vagyis azok az ajánlatkérők által nem bővíthetők. A Kormány – a Kbt. 198. § (1) bekezdés 1. és 2. pontjában rögzített felhatalmazás alapján – rendeletben határozza meg, hogy az ajánlatkérő a kizáró okok igazolására milyen igazolási módokat, illetve milyen dokumentumok benyújtását írhatja elő vagy köteles elfogadni.

A kizáró okokat a Kbt. 62-63. §-ai tartalmazzák, a kizáró okok hiánya igazolásának módját pedig a Korm. rend. 8-17. §-ai rögzítik.

Uniós eljárásrendben a kötelezően érvényesítendő kizáró okok a Kbt. 62. § (1)-(2) bekezdésében szereplő kizáró okok, míg nemzeti eljárásrendben a Kbt. 62. § (1) bekezdés g)-k) m) és q) pontja szerinti kizáró okok a Kbt. 114. § (1) bekezdése alapján. A Kbt. 63. § (1) bekezdése szerinti kizáró okok az ajánlatkérő döntésének függvényében alkalmazandó ún. fakultatív kizáró okok. Nemzeti eljárási rendben a Kbt. 114. § (1) bekezdésében meghatározott, kötelezően alkalmazandó kizáró okokon kívül minden egyéb – akár a Kbt. 62. §-ában, akár a Kbt. 63. §-ában meghatározott – kizáró ok fakultatívnak tekinthető.

A Kbt. 62. § (6) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban köteles hivatkozni a kötelezően alkalmazandó, Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdése szerinti kizáró okokra. A fakultatív kizáró okok tekintetében a Kbt. 63. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban megjelölni az általa alkalmazott, 63. § (1) bekezdése szerinti kizáró okokat.

A Kbt. 47. § (2a) bekezdés értelmében – amennyiben az ajánlatok benyújtása egészében papíralapon történik – az ajánlatkérő – többek között – a kizáró okok igazolására benyújtandó igazolásokat, nyilatkozatokat köteles

egyszerű másolatban is elfogadni, azok eredetiben történő benyújtása előírásának nincs helye.

A Kbt. 69. § (11) bekezdése és a Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése értelmében minden olyan kizáró ok hiányát, amelyek adataihoz az ajánlatkérő elektronikus nyilvántartásban, ingyenesen hozzáfér, az ajánlatkérőnek kell ellenőriznie e nyilvántartásokból. Ilyen nyilvántartások³:

- az e-Certis rendszerben feltüntetett adatbázis⁴,
- a magyarországi nyilvántartások közül a hatósági nyilvántartások, valamint a külön jogszabályban nevesített nyilvántartások tekintendők az igazolás benyújtásának kiváltására alkalmas nyilvántartásnak (a magyarországi ilyen nyilvántartások listájának az e-Certis rendszerben való közzétételéről a Közbeszerzési Hatóság gondoskodik), valamint
- fentiekén kívül minden olyan ingyenesen, elektronikus úton elérhető nyilvántartás, amelynek elérhetőségét az egységes európai közbeszerzési dokumentumban a gazdasági szereplő megjelölte.

A Kbt. 74. § (1) bekezdése értelmében a közbeszerzési eljárásból ki kell zárni azt a gazdasági szereplőt, aki a kizáró okok hatálya alatt áll, vagy akivel szemben a kizáró ok az eljárás során következett be. A Kbt. 74. § (2) bekezdés lehetővé teszi továbbá, hogy ajánlatkérő kizárja:

- azt az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt, aki számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [2. § (5) bekezdés],
- azt az ajánlattevőt, aki ajánlatában olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani [2. § (5) bekezdés].

A kizáró okokban szereplő körülmények személyhez kötöttek, így a kizáró okok mindig az adott gazdasági szereplőre vonatkoznak, az adott közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplő tekintetében vizsgálándók, kivéve a Kbt. 65. § (11) bekezdésben szabályozott esetet: nem használhatja fel a gazdasági szereplő alkalmassága igazolására azokat az adatokat, amelyek felhasználására jogutódlás eredményeként - a jogelőd (7)

³ A Közbeszerzések Tanácsának útmutatója a Kbt. 69. § (11) bekezdése szerinti elektronikus, hatósági nyilvántartások köréről és Internetes elérhetőségéről

⁴ A Közbeszerzési Hatóság útmutatója az Európai Unióban és az Európai Gazdasági Térségben letelepedett gazdasági szereplők által benyújtandó igazolásokról, nyilatkozatokról, nyilvántartásokról és adatokról (KÉ 2019. évi 33. szám, 2019. február 15.): <https://www.kozbeszerzes.hu/kozbeszerzes-z/magyar-jogi-hatter/kozbeszerzesi-hatosag-utmutatoi/kozbeszerzesi-hatosag-utmutatoja-az-europai-unioban-es-az-europai-gazdasagi-tersegben-letelepedett-gazdasagi-szereplok-altal-benyujtando-igazolasokrol>

bekezdés szerinti bevonása nélkül - maga lenne jogosult, ha a jogelőd gazdasági szereplő tekintetében az eljárásban alkalmazandó valamely kizáró ok fennáll, vagy - ha a jogelőd megszűnt - megszűnése hiányában fennállna. A gazdasági szereplő ebben az esetben is élhet a 64. § szerinti lehetőséggel és felhasználhatja a jogelődnek az alkalmasság igazolására szolgáló adatait, ha a korábban felmerült kizáró okkal összefüggésben igazolja megbízhatóságát.

II.2. Igazolás uniós eljárásrendben

Kizáró okok hiányának igazolása ajánlattevő/részvételre jelentkező tekintetében

A kizáró okok hiányának előzetes igazolására az egységes európai közbeszerzési dokumentum benyújtásával van lehetőség az uniós értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárások esetén. A Kbt. 67. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a gazdasági szereplő ajánlatában vagy – több szakaszból álló eljárás esetén – részvételi jelentkezésében köteles a kizáró okok fenn nem állása, az alkalmassági követelményeknek való megfelelés, valamint – adott esetben – a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok teljesülése tekintetében az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatát benyújtani. A Kbt. 67. § (2) bekezdése értelmében az (1) bekezdés szerinti dokumentumban a gazdasági szereplő egyrészt nyilatkozik arról, hogy a kizáró okok nem állnak fenn, valamint az előírt alkalmassági követelmények teljesülnek, másrészt megadja az eljárásban kért információkat, köztük az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó adatokat. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban köteles arra vonatkozó iránymutatást adni, hogy az alkalmassági követelményeknek való megfelelésről a gazdasági szereplő az egységes európai közbeszerzési dokumentumban milyen részletességű nyilatkozatot köteles tenni. A nyilatkozat tartalmazza annak megjelölését, hogy a 69. § (4) bekezdése szerint benyújtandó igazolás kiállítására mely szerv jogosult, valamint a 69. § (11) bekezdése szerinti adatbázis alkalmazásához szükséges adatokat és – szükség esetén – hozzájáruló nyilatkozatot. Az ajánlatkérő köteles ezt a nyilatkozatot előzetes ellenőrzésre elfogadni [Kbt. 69. § (2) bekezdés].

A kizáró okok hiányának Korm. rendelet szerinti *igazolási kötelezettsége*:

- a Kbt. 69. § (4) bekezdésének megfelelően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt terheli;

- ha a (4) bekezdés szerinti ajánlattevő valamely kizáró ok vagy alkalmassági feltétel, valamint – adott esetben – a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritérium tekintetében egyáltalán nem, vagy kizárólag határidőn túl nyújtott be igazolást, vagy a valamely kizáró ok vagy alkalmassági feltétel, valamint adott esetben a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritérium tekintetében hiányosan benyújtott, illetve nem egyértelmű tartalmú igazolások esetében az esetleges hiánypótlást, illetve felvilágosítás kérését követően sem megfelelően nyújtja be az igazolásokat (ideértve azt is, ha az igazolás nem támasztja alá az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat tartalmát, vagy azzal ellentétes), az ajánlatkérő ezen ajánlattevő ajánlatának figyelmen kívül hagyásával az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevőt hívja fel a (4) bekezdés szerint az igazolások benyújtására [Kbt. 69. § (5) bekezdés]; ebben a körben 2020. február 1-jei hatállyal egyértelműsíti tehát a jogszabály, hogy a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti dokumentumok benyújtásának teljes körű elmulasztása érvénytelenséget von maga után az ajánlatkérő hiánypótlási, felvilágosítás-kérelmi kötelezettsége nélkül; azaz, amennyiben a kizáró ok vagy alkalmassági feltétel, valamint adott esetben a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritérium tekintetében valamely igazolás benyújtására nem kerül sor, úgy az hiánypótlás tárgyát képezheti, automatikus érvénytelenséget az eredményezhet, ha egyáltalán nem nyújt be ajánlattevő igazolást a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti felhívásra vagy kizárólag határidőn túl nyújt be igazolást;
- adott esetben ajánlatkérő dönthet úgy, hogy nemcsak a legkedvezőbb, hanem az értékelési sorrendben azt követő meghatározott számú következő legkedvezőbb ajánlattevőt is felhívja az igazolások benyújtására; ajánlatkérő ezzel a lehetőséggel akkor élhet, ha az értékelés módszerét figyelembe véve valamelyik ajánlat figyelmen kívül hagyása esetén az ajánlattevők egymáshoz viszonyított sorrendje nem változik [Kbt. 69. § (6) bekezdés];
- ajánlatkérő az összegezésben csak akkor nevezheti meg a második legkedvezőbb ajánlattevőt, ha az eljárást lezáró döntés meghozatalát megelőzően őt is felhívta az igazolások benyújtására [Kbt. 69. § (6) bekezdés]
- ha az ajánlatkérőnek a részvételi jelentkezések és az ajánlatok bírálata során alapos kétsége merül fel valamely gazdasági szereplő nyilatkozatának valóságtartalmára vonatkozóan, bármikor öt munkanapos határidő tűzésével kérheti az érintett ajánlattevőt vagy részvételre jelentke-

zót, hogy nyújtsa be a Korm. rendelet szerinti igazolásokat [Kbt. 69. § (7) bekezdés]

- a kizáró okok fenn nem állása tekintetében figyelembe vett értékek teljesülése esetén az ajánlat vagy részvételi jelentkezés akkor is érvényes, ha a benyújtott igazolások eltérnek a korábbi nyilatkozatban feltüntetett adatoktól; a Kbt. 82. § (5) bekezdése szerinti esetben az igazolások utólagos benyújtásakor igazolt, adott esetben a korábbi nyilatkozat szerinti értékeket meghaladó adatok azonban már nem változtatják meg az ajánlattételre felhívni kívánt részvételre jelentkezők rangsorát [Kbt. 69. § (9) bekezdés]
- közös ajánlattétel/részvételre jelentkezés esetén a közös ajánlattevők/részvételre jelentkezők mindegyike külön nyújtja be az egységes európai közbeszerzési dokumentumot [Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés]
- az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésben csak olyan ajánlattevőt nevezhet meg nyertes ajánlattevőként, aki az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok tekintetében az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltak szerint előírt igazolási kötelezettségének eleget tett [Kbt. 69. § (5) bekezdés].

A Kbt. 2017. január 1. napjától hatályos 69. § (4) bekezdése rendelkezik arról az esetről is, ha a gazdasági szereplő ajánlatában, részvételi jelentkezésében az ajánlatkérő erre vonatkozó felhívása nélkül nyújt be igazolásokat. A Kbt. 69. § (4) bekezdése alapján a fenti esetben az ajánlatkérő ezeket az igazolásokat figyelmen kívül hagyhatja, és elegendő azokat csak és elegendő azokat csak az eljárást lezáró döntést megelőzően, kizárólag azon ajánlattevők tekintetében bevonni a bírálatba, amely ajánlattevőket ajánlatkérő az igazolások benyújtására kívánt felhívni. Amennyiben az ajánlattevő az igazolásokat korábban benyújtotta, az ajánlatkérő nem hívja fel az ajánlattevőt az igazolások ismételt benyújtására, hanem úgy tekinti, mintha a korábban benyújtott igazolásokat az ajánlatkérő felhívására nyújtották volna be - és szükség szerint hiánypótlást rendel el, vagy felvilágosítást kér.

A Kbt. 69. § (11a) bekezdése új rendelkezésként rögzíti, hogy nem kérhető a gazdasági szereplőtől olyan igazolás benyújtása, amelyet ugyanazon ajánlatkérő részére a gazdasági szereplő korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásban az EKR-ben elektronikus úton már benyújtott. Ebben az esetben az ajánlatkérő (4) vagy (6)-(8) bekezdés szerinti felhívására a gazdasági szereplő csak arról nyilatkozik, hogy mely korábbi eljárásban benyújtott igazolást kéri figyelembe venni a bírálat során. Ebben

az esetben az igazolást akkor is úgy kell az ajánlatkérőnek elfogadnia, mintha abban az eljárásban nyújtották volna be, ha a korábbi igazolás megjelöli, hogy azt mely – más – közbeszerzési eljárásban való felhasználás céljára állították ki.

Kizáró okok hiányának igazolása alvállalkozó tekintetében

Előzetes igazolás [Kbt. 67. § (4) bekezdés]:

- az alvállalkozója tekintetében az ajánlattevőnek/részvételre jelentkezőnek egyszerű nyilatkozatot kell benyújtania arra vonatkozóan, hogy nem vesz igénybe a szerződés teljesítéséhez a 62. §, valamint, ha az adott közbeszerzési eljárásban előírásra került, a 63. § szerinti kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót;
- a nyilatkozatot akkor is be kell nyújtani, ha az ajánlatkérő az eljárásban nem írta elő a már ismert alvállalkozók megnevezését.

Igazolás módja [Korm. rendelet 15. §]:

- ajánlattevő/részvételre jelentkező az alkalmasság igazolásában részt vevő alvállalkozó vonatkozásában egységes európai közbeszerzési dokumentumot köteles benyújtani a kizáró ok hiányának igazolására alvállalkozója tekintetében, ezzel az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező eleget tesz a Kbt. 67. § (4) bekezdése szerinti nyilatkozati kötelezettségének. [Korm. rendelet 15. § (1) bekezdés];
- azon alvállalkozók tekintetében, amelyek nem vesznek részt alkalmasság igazolásában az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező a Kbt. 67. § (4) bekezdése szerinti – egyszerű – nyilatkozatot nyújt be [Korm. rendelet 15. § (2) bekezdés].

Kizáró ok hiányának igazolása alkalmasságot igazoló más szervezet tekintetében

Előzetes igazolás: amennyiben az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az előírt alkalmassági követelményeknek más szervezet kapacitására támaszkodva kíván megfelelni, a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezetnek is be kell nyújtania az egységes európai közbeszerzési dokumentumot a kizáró okok hiányának és az alkalmassági követelményeknek való megfelelés igazolására [Kbt. 67. § (3) bekezdés; Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés]. Felhívjuk a figyelmet, hogy a Kbt. 2019. április 1. napjától hatályos 41/A. § (5) bekezdése alapján az EKR-ben elektronikus űrlap benyújtásával teendő nyilatkozatokat az alkalmasságot igazoló más szervezet képviselőjében az

ajánlatot vagy részvételi jelentkezést benyújtó gazdasági szereplő teszi meg.

Igazolás módja: a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet esetében a kizáró okok hiányának igazolására elegendő az egységes európai közbeszerzési dokumentumban tett nyilatkozat, e tekintetben egyéb igazolás benyújtására nem kötelezett. A Korm. rendelet szerinti igazolásokat csak az alkalmassági követelményeknek való megfelelés érdekében kell benyújtania. Az alkalmasság igazolásában részt vevő alvállalkozó tekintetében az egységes európai közbeszerzési dokumentum benyújtásával az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező eleget tesz a Kbt. 67. § (4) bekezdése szerinti nyilatkozási kötelezettségének. [Korm. rendelet 15. § (1) bekezdés].

II.3. Igazolás nemzeti eljárásrendben

Kizáró okok hiányának igazolása ajánlattevő/részvételre jelentkező tekintetében

A Kbt. 114. § (2) bekezdése értelmében a Kbt. 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat tekintetében az Európai Bizottság által meghatározott egységes formanyomtatvány nem alkalmazandó, ahol e törvény Második Része „egységes európai közbeszerzési dokumentumot” említ, az alatt a 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot kell érteni. A 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatban az ajánlattevőnek és a részvételre jelentkezőnek a 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontjára vonatkozóan a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell a részletes adatokat megadnia. Az ajánlatkérő a Kormány rendeletében részletezettek szerint ellenőrzi továbbá a kizáró ok hiányát a rendelkezésre álló elektronikus nyilvántartásokból is.

2020. február 1-jei hatállyal a Kbt. egy új, 114/A. § szerinti rendelkezéssel egészül ki, mely lehetővé teszi ajánlatkérő számára annak előírását az eljárást megindító felhívásban, hogy – a főszabály szerinti kétlépcsős bírálat helyett – már az ajánlatokban, részvételi jelentkezésekben nyújtsák be a gazdasági szereplők a kizáró okok, az alkalmassági követelmények, valamint a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok tekintetében a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott igazolásokat (kivéve a 3. melléklet szerinti szolgáltatás esetében, ha annak becsült értéke az uniós értékhatárt eléri vagy meghaladja). Tekintettel arra, hogy a kizáró okok igazolása az ajánlat/részvételi jelentkezés benyújtásakor egyszerű nyilat-

kozattal történik, az ajánlattevő/részvételre jelentkező nyilatkozati kötelezettsége a kizáró okok hiánya tekintetében nem duplikálódik.

Nemzeti eljárásrendben tehát:

- a kizáró okok hiányának igazolása (előzetes és tényleges igazolása is) egyszerű nyilatkozattal történik, nem kell egységes európai közbeszerzési dokumentumot benyújtani;
- ha az ajánlattevő vagy a részvételre jelentkező – korábbi közbeszerzési eljárásban felhasznált – egységes európai közbeszerzési dokumentumot nyújt be, az ajánlatkérő köteles azt elfogadni, feltéve, hogy az abban foglalt információk megfelelnek a valóságnak, és tartalmazzák az ajánlatkérő által a kizáró okok és az alkalmasság igazolása tekintetében megkövetelt információkat [Korm. rendelet 17. § (1) bekezdés];
- a Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont kb) pontját a Korm. rendelet 8. § i) pontja ib) alpontja és 10. § g) pont gb) alpontja szerint kell igazolnia (nyilatkoznia az említett rendelkezésekben foglalt tartalommal kell ajánlattevőnek/részvételre jelentkezőnek) [Korm. rendelet 17. § (1) bekezdés];
- ajánlatkérőnek a nyilatkozat mellett ellenőriznie kell a kizáró ok hiányát a rendelkezésére álló elektronikus nyilvántartásokból is.

Kizáró okok hiányának igazolása alvállalkozó/alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet tekintetében

A Korm. rendelet 17. § (2) bekezdése szerint az alvállalkozó és adott esetben az alkalmasság igazolásában résztvevő más szervezet vonatkozásában az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nyilatkozatot nyújt be arról, hogy az érintett gazdasági szereplők vonatkozásában nem állnak fenn az eljárásban előírt kizáró okok.

Nemzeti eljárásrendben az alvállalkozó, alkalmasságot igazoló más szervezet tekintetében ajánlattevőnek/részvételre jelentkezőnek kell egyszerű nyilatkozat formájában nyilatkoznia arról, hogy az általa megjelölt alvállalkozó, alkalmasságot igazoló más szervezet nem áll az előírt kizáró okok hatálya alatt az ajánlat/részvételi jelentkezés benyújtásával egyidejűleg, (további) igazolási kötelezettség nem terheli. Ez így módon egybeesik a Kbt. 67. § (4) bekezdésben foglalt kötelezettséggel, a Kbt. 67. § (4) bekezdés és a Korm. rendelet 17. § (2) bekezdése együttesen értelmezendő, ajánlattevő – ilyen irányú – nyilatkozattételi kötelezettsége nem duplikálódik. E

szabály a Kbt. 2020. február 1-jén hatályba lépett 114/A. §-ára tekintettel is irányadó.

Ha az ajánlatkérő a Kbt. 117. §-a alapján önállóan kialakított szabályok szerint jár el, a felhívásban előírt kizáró okok igazolásának módját e rendeletben meghatározottak szerint írhatja elő [Korm. rendelet 17. § (3) bekezdés].

III. Kizáró okok

A Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza azokat a kizáró okokat, amelyeket uniós eljárásrendben a közbeszerzési eljárásban kötelező érvényesíteni, vagyis azok bármelyikének fennállása esetén az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt, alvállalkozót és kapacitást biztosító szervezetet ajánlatkérőnek az eljárásból ki kell zárnia.

1. Kötelező kizáró okok [Kbt. 62. §]

Kizáró ok	Helye az egységes európai közbeszerzési dokumentumban	Igazolási mód és kapcsolódó információk
Az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki		
<p><i>a)</i> az alábbi bűncselekmények valamelyikét elkövette, és a bűncselekmény elkövetése az elmúlt öt évben jogerős bírósági ítéletben megállapítást nyert, amíg a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól nem mentesült:</p> <p><i>aa)</i> a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény), illetve a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti bünszervezetben részvétel, ideértve a bűncselekmény bűn-</p>	<p>aa)-af): III. rész „A” szakasz</p> <p>ag): III. rész „D” szakasz</p> <p>ah): III. rész „A” és „D” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kizárólag természetes személy gazdasági szereplő köteles igazolni [Korm. rend. 8. § a) pont]⁵ ▪ <i>igazolás:</i> közjegyző vagy gazdasági, szakmai kamara által hitelesített nyilatkozat [Korm. rend. 8. § a) pont] ▪ az (1) bekezdés <i>a)</i> pont <i>ah)</i> alpontjában említett hasonló bűncselekmény alatt az Európai Unió más tagállamában letelepedett ajánlattevő, illetve a más állam büntető joghatósága

⁵ Amennyiben a felsorolt bűncselekmények elkövetése miatt jogi személlyel szemben a bíróság a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 5. § (2) bekezdés b), c) vagy g) pontja alapján a tevékenységet jogerős ítéletében korlátozta, úgy a Kbt. 62. § (1) bekezdés f) pontja szerinti kizáró ok állapítható meg a jogi személlyel szemben

<p>szervezetben történő elkövetését is;</p> <p><i>ab)</i> az 1978. évi IV. törvény szerinti vesztegetés, befolyással üzérkedés, befolyás vásárlása, vesztegetés nemzetközi kapcsolatokban, befolyás vásárlása nemzetközi kapcsolatokban, hűtlen kezelés, hanyag kezelés, illetve a Btk. XXVII. fejezetében meghatározott korrupciós bűncselekmények, valamint a Btk. szerinti hűtlen kezelés vagy hanyag kezelés;</p> <p><i>ac)</i> az 1978. évi IV. törvény szerinti költségvetési csalás, európai közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése, illetve a Btk. szerinti költségvetési csalás;</p> <p><i>ad)</i> az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti terrorcselekmény, valamint ehhez kapcsolódó felbujtás, bűnsegély vagy kísérlet;</p> <p><i>ae)</i> az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti pénzmosás, valamint a Btk. szerinti terrorizmus finanszírozása;</p> <p><i>af)</i> az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti emberkereskedelem, valamint a Btk. szerinti kényszermunka;</p> <p><i>ag)</i> az 1978. évi IV. törvény, illetve a Btk. szerinti versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban;</p>		<p>alá tartozó külföldi állampolgár természetes személy esetében</p> <p><i>a)</i> bűnszervezetben részvétel bűncselekmény esetén a szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló, 2008. október 24-i 2008/841/IB tanácsi kerethatározat 2. cikkében meghatározott bűnszervezetben való részvételhez kapcsolódó bűncselekményt,</p> <p><i>b)</i> vesztegetés, vesztegetés elfogadása, hivatali vesztegetés, hivatali vesztegetés elfogadása, vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban, vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban bűncselekmény esetén az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke (2) bekezdésének <i>c)</i> pontja alapján, az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló egyezmény kidolgozásáról szóló 1997. május 26-i tanácsi jogi aktushoz csatolt egyezmény 3. cikkében meghatározott korrupciót,</p> <p><i>c)</i> költségvetési csalás bűncselekmény esetén az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény 1. cikke szerinti csalást,</p> <p><i>d)</i> terrorcselekmény esetén a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002 június 13-i</p>
--	--	--

<p><i>ah)</i> a gazdasági szereplő személyes joga szerinti, az <i>a)</i>–<i>g)</i> pontokban felsoroltakhoz hasonló bűncselekmény;</p>		<p>2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1., illetve 3. cikkében meghatározott terrorista bűncselekmény vagy terrorista csoporthoz kapcsolódó bűncselekményt, vagy az említett kerethatározat 4. cikke szerinti, bűncselekményre való felbujtást, bűnségélyt vagy kísérletet,</p> <p><i>e)</i> pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása bűncselekmény esetén a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkében meghatározott pénzmosást vagy terrorizmus finanszírozását,</p> <p><i>f)</i> emberkereskedelem vagy kényszermunka esetén az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében meghatározott gyermekmunkát és az emberkereskedelem más formáit kell érteni [Kbt. 62. § (5) bekezdés]</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt.
--	--	---

		63. § (3) bekezdés]
<p><i>b)</i> egy évnél régebben lejárt adó-, vámfizetési vagy társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségének nem tett eleget, kivéve, ha tartozását és az esetleges kamatot és bírságot az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtásának időpontjáig megfizette vagy ezek megfizetésére halasztást kapott;</p>	<p>III. rész „B” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ igazolás: az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) szerinti köztartozásmentes adózói adatbázisból ⁶ az ajánlatkérő ellenőrzi, ha a gazdasági szereplő az adatbázisban nem szerepel, az illetékes adó- és vámhivatal igazolása vagy az Art. szerinti együttes adóigazolás [Korm. rend. 8. § b) pont] ▪ az (1) bekezdés b) pontjában említett adófizetési kötelezettség alatt a belföldi székhelyű gazdasági szereplő tekintetében az állami adóhatóság és a vámhatóság által nyilvántartott adófizetési kötelezettséget kell érteni [Kbt. 62. § (3) bek.] ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bek.] ▪ a Kbt. 62. § (1) bekezdés <i>b)</i> pontja szerinti köztartozást nyilvántartó hatóságok igazolásának [8. § <i>b)</i> pont] azt kell tartalmaznia, hogy az igazolás kiállításának időpontjában van-e a gazdasági szereplőnek a hatóság által nyilvántartott köztartozása, illetve ha van, milyen idő-

⁶ www.nav.gov.hu (az oldal jobb oldali menüsorában található „Adatbázisok” menüpontban „Köztartozásmentes adózók” elnevezéssel)

		<p>pontban járt le a gazdasági szereplő arra vonatkozó fizetési kötelezettsége és annak megfizetésére halasztást kapott-e, illetve milyen időtartamú halasztást kapott [Korm.r. 16. § (1) bekezdés];</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ az (1) bekezdés szerinti hatósági igazolást – ha az igazolás egyébként bizonyítja azt, hogy a gazdasági szereplőnek nincs egy évnél régebben lejárt köztartozása – az ajánlatkérő köteles elfogadni akkor is, ha nem közbeszerzési eljárásban való felhasználás céljára állították ki, vagy más közbeszerzési vagy egyéb eljárásában való felhasználás céljából állították ki, vagy ha a kiállító hatóság egy évnél rövidebb érvényességi időt írt az igazolásra és az már lejárt [Korm.r. 16. § (2) bekezdés]; ▪ ha jogszabály a Kbt. 62. § (1) bekezdés b) pontjának hatálya alá tartozó új közterhet állapít meg, az ezzel kapcsolatos igazolást csak azokban az eljárásokban kell csatolni, amelyekben az ajánlattételi vagy részvételi határidő a köztartozásról szóló rendelkezés hatálybalépését követő egy évnél későbbi időpontra esik [Korm.r. 16. § (3) bekezdés]
c) végelszámolás alatt áll, vo-	III. rész „C”	▪ <i>igazolás</i> : a kizáró ok hiányát a

<p>natkozásában csődeljárás elrendeléséről szóló bírósági végzést közzétettek, az ellene indított felszámolási eljárást jogerősen elrendelték, vagy ha a gazdasági szereplő személyes joga szerinti hasonló eljárás van folyamatban, vagy aki személyes joga szerint hasonló helyzetben van;</p>	<p>szakasz</p>	<p>céginformációs szolgáltatótól ⁷ ingyenesen, elektronikusan kérhető cégjegyzék-adatok alapján az ajánlatkérő ellenőrzi [Korm. rendelet 8. § c) pont]</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nem kell alkalmazni olyan esetben, ha az ajánlatkérő a 98. § (4) bekezdés <i>d</i>) pontja alapján hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást folytat le [Kbt. 62. § (4) bekezdés]
<p><i>d</i>) tevékenységét felfüggesztette vagy akinek tevékenységét felfüggesztették;</p>	<p>III. rész „C” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás</i>: a kizáró ok hiányát a céginformációs szolgáltatótól ingyenesen, elektronikusan kérhető cégjegyzék-adatok alapján az ajánlatkérő ellenőrzi [Korm. rendelet 8. § c) pont] ▪ <i>cégnek nem minősülő gazdasági szereplő esetén vagy ha az adott szervezet tevékenységének felfüggesztésére a cégbíróságon kívül más hatóság is jogosult</i>: közjegyző vagy gazdasági, illetve szakmai kamara által hitelesített nyilatkozatot [Korm. rendelet 8. § c) pont]
<p><i>e</i>) gazdasági, illetve szakmai tevékenységével kapcsolatban bűncselekmény elkövetése az elmúlt három éven belül jogerős bírósági ítéletben megállapítást nyert;</p>	<p>III. rész „D” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kizárólag természetes személy gazdasági szereplő köteles igazolni [Korm. rend. 8. § a) pont] ▪ <i>igazolás</i>: közjegyző vagy gazdasági, szakmai kamara által hitelesített nyilatkozat [Korm. rend. 8. § a) pont]

⁷ www.e-cegjegyzek.hu

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]
<p><i>f)</i> tevékenységét a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 5. § (2) bekezdés <i>b)</i> pontja alapján vagy az adott közbeszerzési eljárásban releváns módon <i>c)</i> vagy <i>g)</i> pontja alapján a bíróság jogerős ítéletében korlátozta, az eltiltás ideje alatt, vagy ha az ajánlattevő tevékenységét más bíróság hasonló okból és módon jogerősen korlátozta;</p>	III. rész „D” szakasz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> a kizáró ok hiányát a céginformációs szolgáltatótól ingyenesen, elektronikusan kérhető cégjegyzék-adatok alapján az ajánlatkérő ellenőrzi [Korm. rendelet 8. § d) pont] ▪ <i>cégeknek nem minősülő gazdasági szereplő esetén:</i> közjegyző vagy gazdasági, illetve szakmai kamara által hitelesített nyilatkozatot [Korm. rendelet 8. § d) pont]
<p><i>g)</i> közbeszerzési eljárásokban való részvételtől a 165. § (2) bekezdés <i>f)</i> pontja alapján véglegesen vagy jogerősen eltiltásra került, a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált döntésében vagy – a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén – a bíróság által jogerősen megállapított időtartam végéig;</p>	III. rész „D” szakasz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> ajánlatkérő ellenőrzi a Közbeszerzési Hatóság honlapján elérhető nyilvántartásból⁸, valamint a céginformációs szolgáltatótól ingyenesen, elektronikusan kérhető cégjegyzék-adatok alapján [Korm. rendelet 8. § e) pont]
<p><i>h)</i> korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásban hamis adatot szolgáltatott vagy hamis nyilatkozatot tett, ezért az eljárásból kizárták, és a kizárás tekintetében jogorvoslatra nem</p>	III. rész „C” szakasz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozat, a Közbeszerzési Döntőbizottság vagy a bíróság döntésére vonatkozóan a kizáró ok hiányát a

⁸ <http://www.kozbeszerzes.hu/tevenysegek/eltiltott-ajanlattevok/>

<p>került sor az érintett közbeszerzési eljárás lezárulásától számított három évig, vagy amennyiben a kizárás tekintetében sor került jogorvoslatra, és az ajánlatkérő kizárásáról hozott döntését – a hamis adat szolgáltatásának megállapítása mellett – a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált, - a Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság jogerős - három évnél nem régebben meghozott határozata jogszerűnek mondta ki;</p>		<p>Közbeszerzési Hatóság honlapján közzétett adatokból⁹ az ajánlatkérő ellenőrzi [Korm. rend. 8. § f) pont]. A Közbeszerzési Hatóság naprakészen vezeti, és honlapján közzéteszi a 62. § (1) bekezdés h) pontja szerinti kizárást megalapozó döntőbizottsági és bírósági határozatok számát és a határozathozatal napját [Kbt. 187. § (2) bekezdés ac) pont].</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]
<p><i>i)</i> az adott eljárásban előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése során a valóságnak nem megfelelő adatot szolgáltat (a továbbiakban: hamis adat), illetve hamis adatot tartalmazó nyilatkozatot tesz, vagy a közbeszerzési eljárásban előzetes igazolásként benyújtott nyilatkozata ellenére nem tud eleget tenni az alkalmasságot, a kizáró okokat vagy a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumokat érintő igazolási kötelezettségének (a továbbiakban együtt: hamis nyilatkozat), amennyiben</p> <p><i>ia)</i> a hamis adat vagy nyilatkozat érdemben befolyásolja az ajánlatkérőnek a kizárásra, az al-</p>	<p>III. rész „C” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> nem szükséges igazolás benyújtása, a kizáró ok megvalósulását az ajánlatkérő ellenőrzi az eljárás során [Korm. rendelet 8. § g) pont] ▪ <i>koncessziós beszerzési eljárásban:</i> az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására szolgáló igazolások be nem nyújtásához kapcsolódó kizáró ok akkor alkalmazandó, ha az ajánlatkérő a koncessziós beszerzési eljárásban is a kizáró okok előzetes igazolására előírja e dokumentum használatát [Kbt. 124. § (4) bekezdés]

⁹ <http://www.kozbeszerzes.hu/tevekenysegek/kizart-ajanlattevok-hamis-adatszolgáltatatas/>

<p>kalmasság fennállására, az ajánlat műszaki leírásnak való megfelelésére vagy az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését, és</p> <p><i>ib)</i> a gazdasági szereplő szándékosan szolgáltatott hamis adatot vagy tett hamis nyilatkozatot, vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett egyértelműen fel kellett volna ismernie, hogy az általa szolgáltatott adat a valóságnak, illetve nyilatkozata a rendelkezésére álló igazolások tartalmának nem felel meg;</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ az ajánlatkérő – az érintett ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, alkalmaság igazolásában részt vevő szervezet nevének és címének (székhelyének, lakóhelyének) az eljárás tárgyának és azonosítójának, valamint a kizárás és a kizárt gazdasági szereplő erről való tudomásszerzése időpontjának megjelölésével – köteles tájékoztatni a Közbeszerzési Hatóságot az (1) bekezdés <i>i)</i> és <i>j)</i> pontja szerinti kizárásról és a kizárás időpontjáról [Kbt. 62. § (7) bekezdés]
<p><i>j)</i> esetében az ajánlatkérő bizonyítani tudja, hogy az adott eljárásban megkísérelte jogtalanul befolyásolni az ajánlatkérő döntéshozatali folyamatát, vagy olyan bizalmas információt kísérelt megszerezni, amely jogtalan előnyt biztosítana számára a közbeszerzési eljárásban, vagy korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásból ebből az okból kizárták, és a kizárás tekintetében jogorvoslatra nem került sor az érintett közbeszerzési eljárás lezárulásától számított három évig, vagy amennyiben a kizárás tekintetében sor került jogorvoslatra és az ajánlatkérő kizárásról hozott döntését – a jogtalan befolyásolás megállapítása mellett – a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált, – a Döntőbizottság ha-</p>	<p>III. rész „C” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> ajánlatkérő ellenőrzi az eljárás során; korábbi közbeszerzési eljárásra vonatkozóan pedig az ajánlatkérő köteles elfogadni az eljárásban benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozatot [Korm. rendelet 8. § h) pont] ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]

<p>tározatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság jogerős – három évnél nem régebben meghozott határozata jogszerűnek mondta ki (a Kbt. 2019. április 1. napjától hatályos szövege alapján);</p>		
<p>k)¹⁰ tekintetében a következő feltételek valamelyike megvalósul:</p> <p><i>ka)</i> nem az Európai Unió, az Európai Gazdasági Térség vagy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet tagállamában, a Kereskedelmi Világszervezet közbeszerzési megállapodásban részes államban vagy az EUMSZ 198. cikkében említett tengerentúli országok és területek bármelyikében vagy nem olyan államban rendelkezik adóilletőséggel, amellyel Magyarországnak kettős adózás elkerüléséről szóló egyezménye van, vagy amellyel az Európai Uniónak kétoldalú megállapodása van a közbeszerzés terén,</p> <p><i>kb)</i> olyan szabályozott tőzsdén nem jegyzett társaság, amely a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 3. § 38. pont <i>a)-b)</i> vagy <i>d)</i> alpontja szerinti tényleges tulajdonosát nem képes megnevezni, vagy</p> <p><i>kc)</i> a gazdasági szereplőben</p>	<p>III. rész „D” szakasz</p>	<p>▪ igazolás [Korm. rendelet 8. § <i>i)</i> pont]:</p> <p><i>ka)</i> alpontja tekintetében nem szükséges igazolás vagy nyilatkozat benyújtása, a céginformációs szolgálattól ingyenesen, elektronikusan kérhető cégjegyzék-adatok alapján az ajánlatkérő azt ellenőrzi, hogy valóban Magyarországon bejegyzett gazdasági szereplőről van szó;</p> <p><i>kb)</i> alpontja tekintetében az ajánlattevő, illetve részvételre jelentkező nyilatkozata arról, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - olyan társaságnak minősül-e, melyet nem jegyeznek szabályozott tőzsdén, vagy amelyet szabályozott tőzsdén jegyeznek; - ha az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt nem jegyzik szabályozott tőzsdén, akkor a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII.

¹⁰ E kizáró ok tekintetében a Korm. rendelet rögzíti közvetett tulajdon, szavazati jog fogalma; ajánlatkérőt nem terheli további ellenőrzési kötelezettség; szabályozott tőzsde fogalmát [Korm. rendelet 14. §].

<p>közvetetten vagy közvetlenül több, mint 25%-os tulajdoni résssel vagy szavazati joggal rendelkezik olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, amelynek tekintetében a <i>kb)</i> alpont szerinti feltétel fennáll;</p>		<p>törvény 3. § 38. pont <i>a)-b)</i> vagy <i>d)</i> alpontja szerint definiált valamennyi tényleges tulajdonos nevének és állandó lakóhelyének bemutatását tartalmazó nyilatkozatot szükséges benyújtani; ha a gazdasági szereplőnek nincs a pénzmosásról szóló törvény 3. § 38. pont <i>a)-b)</i> vagy <i>d)</i> alpontja szerinti tényleges tulajdonosa, úgy erre vonatkozó nyilatkozatot szükséges csatolni;</p> <p><i>kc) alpontjára</i> vonatkozóan az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nyilatkozata arról, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> - van-e olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, amely az ajánlattevőben, illetve részvételre jelentkezőben közvetetten vagy közvetlenül több, mint 25%-os tulajdoni résssel vagy szavazati joggal rendelkezik; - ha van ilyen szervezet, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező azt nyilatkozatban megnevezi (cégnév, székhely), továbbá nyilatkozik, hogy annak vonatkozásában a Kbt. 62. § (1) bekezdés <i>k)</i> pont <i>kc)</i>¹¹ alpontjában hivatkozott kizáró feltétel
---	--	--

¹¹ A Kbt. 62. § (1) bekezdés *kc)* pontjában foglaltakra tekintettel az érintett, 25%-os tulajdoni résssel vagy szavazati joggal rendelkező gazdasági szereplők tekintetében azt kell vizsgálni, hogy esetükben fennállnak-e a Kbt. 62. § (1) bekezdés *kb)* pontjában szereplő körülmények.

		<p>nem áll fenn;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a nyilatkozat benyújtása mellett a nyilatkozattal igazolt kizáró ok tekintetében az ajánlatkérőt további ellenőrzési kötelezettség – hatóságok, más szervezetek megkeresése – nem terheli és kizárólag a tudomására jutott kétséget kizáró bizonyíték esetében köteles a hamis nyilatkozattétel tényét megállapítani [Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés]
<p><i>l)</i> harmadik országbeli állampolgár Magyarországon engedélyhez kötött foglalkoztatása esetén a munkaügyi hatóság által a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 7/A. §-a alapján két évnél nem régebben véglegessé vált közigazgatási – vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén jogerős bírósági – határozatban megállapított és a központi költségvetésbe történő befizetésre kötelezéssel vagy az idegenrendészeti hatóság által a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerinti közrendvédelmi bírsággal sújtott jogszabálysértést követett el;</p>	<p>III. rész „D” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> ajánlatkérő ellenőrzi a munkaügyi hatóságnak a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény 8/C. §-a szerint vezetett nyilvántartásából¹² nyilvánosságra hozott adatokból, valamint a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal honlapján közzétett adatokból [Korm. rendelet 8. § j) pont] ▪ a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal a honlapján¹³ a Kbt. 62. § (1) bekezdés <i>l)</i> pontja alapján érintett, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint általa közrendvédelmi bírsággal sújtott gazdasági szereplőkről – a személyes adatok sérelme nélkül – tájékoztatást tesz közzé a határo-

¹² <http://nyilvantartas.ommf.gov.hu/>

¹³ <http://www.kozrend.hu>

		<p>zat véglegessé válásától számított két éves időtartamra. Ha a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal tudomására jutott, hogy határozatával szemben közigazgatási pert indítottak, a kizáró okra vonatkozó adatokat a bíróság jogerős és végrehajtható határozatában foglalt döntésre figyelemmel teszi közzé, megjelölve a keresetet elutasító vagy a határozatot megváltoztató döntés jogerőre emelkedésének időpontját. Ha az adatok nyilvánosságra hozatalára már sor került – a keresetindításról történő tudomásszerzéssel egyidejűleg – intézkedik a honlapon nyilvánosságra hozott adatok törléséről [Korm. rendelet 16. § (4) bekezdés]</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]
<p><i>m)</i> esetében a 25. § szerinti összeférhetetlenségből, illetve a közbeszerzési eljárás előkészítésében való előzetes bevonásból eredő versenytorzulást a gazdasági szereplő kizárásán kívül nem lehet más módon orvosolni;</p>	<p>III. rész „C” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> nem szükséges igazolás benyújtása, a kizáró ok megvalósulását az ajánlatkérő ellenőrzi az eljárás során [Korm. rendelet 8. § k) pont]
<p><i>n)</i> a Tpv. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti – három évnél nem régebben meghozott – véglegessé vált és végrehajtható versenyfelügyeleti ha-</p>	<p>III. rész „C” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) döntései, illetve az ezt felülvizsgáló bírósági döntések tekintetében a jogsértés

<p>tározatban vagy a versenyfelügyeleti határozat megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság jogerős és végrehajtható határozatában megállapított és bírsággal sújtott jogszabálysértést követett el; vagy ha az ajánlattevő ilyen jogszabálysértését más versenyhatóság vagy bíróság – három évnél nem régebben – jogerősen megállapította és egyúttal bírságot szabott ki;</p>		<p>megtörténtét az ajánlatkérő a GVH honlapján található, döntéseket tartalmazó adatbázisokból¹⁴ ellenőrzi; az ajánlatkérő ezen felül nem kérhet külön igazolást, a GVH honlapján található adatbázisokban nem szereplő esetleges jogsértés hiányának igazolásaként az ajánlatkérő köteles elfogadni az eljárásban benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot [Korm. rendelet 8. § l) pont]</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]
<p><i>o)</i> esetében az ajánlatkérő bizonyítani tudja, hogy az adott közbeszerzési eljárásban a gazdasági szereplő más gazdasági szereplővel a verseny torzítására irányuló megállapodást kötött;</p>	<p>III. rész „C” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> az ajánlatkérő köteles elfogadni igazolásként az eljárásban benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot [Korm. rendelet 8. § m) pont]
<p><i>p)</i> a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződésben részére biztosított előleget nem a szerződésnek megfelelően használta fel, és ezt három évnél nem régebben meghozott, jogerős bírósági, véglegessé vált közigaz-</p>	<p>III. rész „D” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> ajánlatkérő nem kérhet külön igazolást, a kizáró ok hiányának igazolásaként az ajánlatkérő köteles elfogadni az eljárásban benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot [Korm. rendelet

¹⁴ http://www.gvh.hu/szakmai_felhasznaloknak/kizaras_a_kozbeszerzesi_eljarasbol

<p>gatási vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén jogerős bírósági határozat megállapította;</p>		<p>8. § n) pont]</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]
<p><i>q)</i> súlyosan megsértette a közbeszerzési eljárás vagy koncessziós szerzési eljárás eredményeként kötött szerződés teljesítésére e törvényben előírt rendelkezéseket, és ezt a Közbeszerzési Döntőbizottság véglegessé vált, - vagy a Döntőbizottság határozatának megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság jogerős - 90 napnál nem régebben meghozott határozata megállapította.¹⁵</p>	<p>III. rész „D” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> az ajánlatkérő nem kérhet külön igazolást, a jogsértés megtörténtét vagy annak hiányát a Hatóság honlapján közzétett adatokból az ajánlatkérő ellenőrzi.¹⁶ [Korm. rendelet 8. § o) pont] A Közbeszerzési Hatóság naprakészen vezeti és honlapján közzéteszi - a jogsértés súlyosságának mérlegelése nélkül - minden olyan döntőbizottsági vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén jogerős bírósági határozat számát és a határozathozatal napját, amely meg alapozhatja a 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti kizárást [Kbt. 187. § (2) bekezdés ac) pont].
<p>A gazdasági szereplő akkor sem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában, amennyiben</p>		
<p>(2) a) vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tag-</p>	<p>aa)-af): III. rész „A”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> közjegyző vagy gazdasági, szakmai kamara által

¹⁵ Ld. A Közbeszerzések Tanácsának útmutatóját a Kbt. 62. § (1) bekezdés q) pontja szerinti jogsértés súlyosságának megítéléséhez kapcsolódó szempontokról (KÉ 2017. évi 18. szám; 2017. február 10.), amely alapvetően a 2017. január 1. napja és 2017. március 31. napja közötti átmeneti időszak vonatkozásában nyújtott támpontot a jogalkalmazók számára a kizáró ok megítélése kapcsán.

¹⁶ <http://www.kozbeszerzes.hu/tevekenysegek/kbt-62--1-bekezdes-q-pont-/>

<p>ja, cégvezetője vagy gazdasági társaság esetén annak egyedüli tagja, vagy személyes joga szerinti hasonló ügyvezető vagy felügyelő szervének tagja, illetve személyes joga szerint az előbbieknek megfelelő döntéshozatali jogkörrel rendelkező személy olyan személy, akivel szemben az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekmény miatt az elmúlt öt évben jogerős ítéletet hoztak és a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól nem mentesült, vagy</p> <p>b) az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott bűncselekmény miatt a jogerős ítéletet az elmúlt öt évben – vagy ha ez rövidebb az adott bűncselekmény kapcsán az elítélt büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesüléséhez szükséges időn belül – olyan személlyel szemben hozták, aki a bűncselekmény elkövetésekor a gazdasági szereplő vezető tisztviselője vagy felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy gazdasági társaság esetén annak egyedüli tagja, vagy személyes joga szerinti hasonló ügyvezető vagy felügyelő szervének tagja, illetve az előbbieknek megfelelő döntéshozatali jogkörrel rendelkező személy volt</p>	<p>szakasz</p> <p>ag): III. rész „D” szakasz</p> <p>ah): III. rész „A” és „D” szakasz</p>	<p>hitelesített nyilatkozat [Korm. rend. 8. § a) pont]¹⁷</p>
---	---	---

¹⁷ A Kbt. 62. § (1) bekezdés a) pontjához hasonlóan a Kbt. 62. § (2) bekezdésében foglalt időtartamot is az ellenőrzés időpontjától kell számítani a kizáró ok jellege miatt.

2. Választható kizáró okok [Kbt. 63. §]

A Kbt. 63. § (1) bekezdése azon kizáró okok körét szabályozza, amelyek közül egy vagy több az ajánlatkérő választása szerint írható elő az eljárásban.

Kizáró ok	Helye az egységes európai közbeszerzési dokumentumban	Igazolási mód és kapcsolódó információk
Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban előírhatja, hogy az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, illetve nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki		
<i>a)</i> a 73. § (4) bekezdésében említett környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeket súlyosan megszegte, és ezt három évnél nem régebben meghozott, jogerős bírósági, véglegessé vált közigazgatási vagy annak közigazgatási perben való megtámadása esetén jogerős bírósági határozat megállapította;	III. rész „C” szakasz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> az ajánlatkérő nem kérhet külön igazolást, a kizáró ok hiányának igazolásként az ajánlatkérő köteles elfogadni az eljárásban benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot [Korm. rend. 9. § a) pont] ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]
<i>b)</i> három évnél nem régebben hozott jogerős bírósági, véglegessé vált közigazgatási	III. rész „C” szakasz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás:</i> az ajánlatkérő nem kérhet külön igazolást, a kizáró ok hiányának igazolása-

<p>tási vagy annak közigazgatási perben való megtámadása esetén jogerős bírósági határozat megállapította, hogy jogszabályban meghatározott szakmai kötelezettségét - a c) pontban meghatározott eset kivételével - súlyosan megszegte vagy külön jogszabályban meghatározott szakmai szervezet etikai eljárása által megállapított, súlyos, szakmai etikai szabályokba ütköző cselekedetet követett el;</p>		<p>ként az ajánlatkérő köteles elfogadni az eljárásban benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot [Korm. rend. 9. § a) pont]</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]
<p>c) korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás alapján vállalt szerződéses kötelezettségét az elmúlt három évben súlyosan megszegte¹⁸ és ez az említett korábbi szerződés felmondásához vagy elálláshoz, kártérítés követeléséhez vagy a szerződés alapján alkalmazható egyéb szankció érvényesítéséhez vezetett, vagy ha a nyertes ajánlattevőként szerződő fél olyan maga-</p>	<p>III. rész „C” szakasz</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>igazolás</i>: nem szükséges igazolás benyújtása, az ajánlatkérő a kizáró ok hiányát a Hatóság honlapján elérhető nyilvántartásból ellenőrzi [Korm. rendelet 9. § b) pont] ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]

¹⁸ A súlyos szerződésszegés tekintetében továbbra is irányadó a korábbi joggyakorlat [például az Európai Bíróság C-465/11. számú (Forposta) ügyben hozott ítélete). Emellett a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a kötbér ellenszolgáltatáshoz viszonyított értékének aránya kapcsolatban lehet az alapul szolgáló szerződésszegés súlyosságával.

tartása, amelyért felelős részben vagy egészben a szerződés lehetetlenülését okozta;		
d) korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződésével kapcsolatban az alvállalkozója felé jogerős bírósági ítéletben három éven belül megállapított szerződés-szegést követett el, amelynek során az alvállalkozó felé fennálló vég- vagy részszámlából fakadó fizetési kötelezettségét 10%-ot meghaladó részben nem teljesítette annak ellenére, hogy az ajánlatkérőként szerződést kötő fél a részére határidőben fizetett	III. rész „D” szakasz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ igazolás: az ajánlatkérő nem kérhet külön igazolást, a kizáró ok hiányának igazolásaként az ajánlatkérő köteles elfogadni az eljárásban benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot [Korm. rend. 9. § a) pont] ▪ a meghatározott időtartamot mindig a kizáró ok fenn nem állásának ellenőrzése időpontjától kell számítani [Kbt. 63. § (3) bekezdés]

3. Kizáró okok ellenőrzése

A Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Ennek keretében meg kell állapítania, hogy van-e olyan ajánlattevő (több szakaszból álló eljárásban részvételre jelentkező), valamint – a Kbt. 73. § (1) bekezdés c) pontjára, illetve a 74. § (1) bekezdésére tekintettel – alvállalkozó, vagy alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet, akit az eljárásból ki kell zárni, és az ajánlatok minden egyéb tekintetben megfelelnek-e az ajánlati (ajánlattételi vagy a már a részvételi felhívásban meghatározott követel-

mények esetén a részvételi) felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A kizáró okok fenn nem állásának ellenőrzését az ajánlatkérő a Kbt-ben és a külön jogszabályban [321/2015. Korm. rendelet] foglaltak szerint köteles elvégezni [Kbt. 63. § (3) bekezdés].

Az ajánlatkérő – amint az a fentiekben is rögzítésre került – a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzését az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozat alapján teszi meg [Kbt. 69. § (2) bekezdés].

Az ajánlattevőnek, részvételre jelentkezőnek (adott esetben az alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezetnek) az egységes európai közbeszerzési dokumentumban meg kell jelölnie, hogy a nyilatkozatban foglaltak alátámasztására szolgáló igazolások kiállítására mely szerv jogosult, valamint a Kbt. 69. § (11) bekezdése szerinti adatbázis alkalmazásához szükséges adatokat és – szükség esetén – hozzájáruló nyilatkozatát is meg kell adnia [Kbt. 67. § (2) bekezdés].

A Kbt. 69. § (11a) bekezdése értelmében nem kérhető a gazdasági szereplőtől olyan igazolás benyújtása, amelyet ugyanazon ajánlatkérő részére a gazdasági szereplő korábbi közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárásban az EKR-ben elektronikus úton már benyújtott. Ebben az esetben az ajánlatkérő (4) vagy (6)-(8) bekezdés szerinti felhívására a gazdasági szereplő nyilatkozik arról, hogy mely korábbi eljárásban benyújtott igazolást kéri figyelembe venni a bírálat során. Az ajánlatkérő attól függetlenül vizsgálja meg, hogy a korábban benyújtott igazolás megfelel-e az adott közbeszerzési eljárásban benyújtandó igazolásra irányadó tartalmi követelményeknek, hogy a korábbi igazolás adott esetben megjelöli, hogy azt mely közbeszerzési eljárásban való felhasználás céljára állították ki.

Figyelemmel arra, hogy több kizáró ok esetében az igazolást a gazdasági szereplő nyilatkozata pótolja, így amennyiben a nyilatkozat valóságtartalmával kapcsolatban kétség merül fel, az ajánlatkérő jogosult az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben benyújtott igazolások, nyilatkozatok tartalmának ellenőrzése érdekében más állami szervtől, hatóságtól vagy gazdasági szereplőtől információt kérni, mely információt a megkeresett szervezet három munkanapon belül köteles megadni [Kbt. 69. § (13) bekezdés].

A Korm. rend. 1. § (4) bekezdés alapján a Korm. rend. III. és IV. Fejezetében említett igazolási módok – azaz a kizáró okok igazolása is – a Korm. rend. V. Fejezetének megfelelően kiválthatók, ha az érintett gazdasági szereplő minősített ajánlattevői jegyzéken való szerepléssel bizonyítja, hogy megfelel a közbeszerzési eljárásban előírt követelményeknek.

4. Kizárással érintett ajánlat vagy részvételi jelentkezés

A Kbt. 73-74. §-ai tartalmazzák az ajánlat/részvételi jelentkezés érvénytelenségének lehetséges eseteit.

A Kbt. 63. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles kizárni az eljárásból azt a gazdasági szereplőt, amelyre vonatkozóan valamelyik, az eljárásban alkalmazandó kizáró ok fennáll.

Az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt, alvállalkozót vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet, aki

- a) a kizáró okok [62. §, és ha az ajánlatkérő előírta 63. §] hatálya alá tartozik;
- b) részéről a kizáró ok az eljárás során következett be [Kbt. 74. § (1) bekezdés].

Az ajánlatkérő tehát mindig csak azt a gazdasági szereplőt zárja ki, amely vonatkozásában a kizáró ok felmerült. Erre tekintettel a kizárás későbbi hátrányos jogkövetkezményei – amelyek a hamis adatszolgáltatással kapcsolatban merülhetnek fel elsősorban [lásd Kbt. 73. § (1) bekezdés c) pont] – csak az adott ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt, alvállalkozót vagy alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet érinti.

A kizárás miatti érvénytelenség alapjai a - 2015. november 1-jétől hatályos - Kbt.-ben a következőképpen változtak.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés szerint az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha

- b) az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt az eljárásból kizárták;
- c) ha az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező alvállalkozója, vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a 62. § (1) bekezdés i) pontja,

vagy az adott eljárásban felmerült magatartása alapján j) pontja szerinti kizáró ok miatt kizárásra került.

Ehhez kapcsolódóan fontos kiemelni, hogy a Kbt. 71. § (4) bekezdés értelmében, ha az ajánlatkérő megállapítja, hogy az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az alkalmasság igazolásához olyan gazdasági szereplő kapacitására támaszkodik, vagy olyan alvállalkozót nevezett meg, amely a 62. § (1) bekezdés a)-h), k)-n), p)-q) pontja szerinti, korábbi eljárásban tanúsított magatartás alapján a j) pontja szerinti vagy – ha az ajánlatkérő előírta – a 63. § szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, a kizáró okkal érintett gazdasági szereplő kizárása mellett hiánypótlás keretében felhívja az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt a kizárt helyett szükség esetén más gazdasági szereplő megnevezésére.

Ennek megfelelően, ha a Kbt. 71. § (4) bekezdésben szereplő valamely kizáró ok hatálya alá eső alvállalkozót vagy alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezetet jelölt meg ajánlattevő ajánlatában/részvételre jelentkező részvételi jelentkezésében, úgy az érintett alvállalkozó, alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet hiánypótlás keretében lecserélhető. Ha egyéb – a Kbt. 71. § (4) bekezdésben felsorolt kizáró okokon kívüli – kizáró ok hatálya alatt áll az alvállalkozó [Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pont, az adott eljárásban tanúsított, 62. § (1) bekezdés j) pont szerinti kizáró okot megalapozó magatartás, valamint a Kbt. 62. § (1) bekezdés o) pont], alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet, úgy személyük – a Kbt. 2. § (7) bekezdése szerinti kógenenciája alapján is – hiánypótlás keretében nem módosítható, az ajánlat, részvételi jelentkezés érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés c) vagy e) pontja alapján.

Amennyiben ajánlattevő, részvételre jelentkező nem jelöl meg a Kbt. 71. § (4) bekezdésében foglalt kizáró ok hatálya alá nem eső alvállalkozót, alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezetet a hiánypótlás keretében és ezáltal kizáró ok hatálya alá eső alvállalkozó, alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet szerepel ajánlatában/részvételi jelentkezésében, úgy ajánlata, részvételi jelentkezése a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek minősül.

Az ajánlatkérő *kizárhatja* az eljárásból

- a) azt az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt, aki számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani (2. § (5) bekezdése),

- b) azt az ajánlattevőt, aki ajánlatában olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani (2. § (5) bekezdése)

[Kbt. 74. § (2) bekezdés].

A régi Kbt.-hez fűzött jogalkotói indokolás szerint – mely irányadó lehet a tárgyi szabályozás változatlanságára tekintettel – a 74. § (2) bekezdésében foglalt kizáró okot ajánlatkérő alkalmazhatja anélkül, hogy a felhívásban azt előzetesen jelezte volna. A Közbeszerzési Hatóság a Kbt. alapelveinek, így különösen az esélyegyenlőség maradéktalan érvényesülése érdekében javasolja, hogy az ajánlatkérők a közbeszerzési dokumentumokban jelezzék, amennyiben a Kbt. 74. § (2) bekezdését alkalmazni kívánják.

A Kbt. 69. §-ának (3) bekezdése értelmében a Kbt. 69. § (2) bekezdés szerinti előzetes ellenőrzés alapján nem megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérőnek nem kell az értékelési szempontok szerint értékelnie.

5. Egyes eljárástípusokra vonatkozó eltérő szabályok

A gazdasági szereplő ajánlatában vagy – több szakaszból álló eljárás esetén – részvételi jelentkezésében köteles a kizáró okok fenn nem állása, az alkalmassági követelményeknek való megfelelés, valamint – adott esetben – a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok teljesülése tekintetében az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatát benyújtani [Kbt. 67. § (1) bekezdés].

A *meghívásos eljárással* és a Kbt. 87. § (2) bekezdés alapján a tárgyalásos eljárással kapcsolatban a Kbt. a kizáró okok ellenőrzése vonatkozásában rögzíti, hogy az ajánlattételi felhívásnak tartalmaznia kell a részvételi vagy közvetlen részvételi felhívásban előírtakkal összhangban az ajánlattételi szakaszban az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására a 69. § szerint benyújtandó igazolások meghatározását, valamint – ha szükséges – az ajánlathoz csatolandó azon nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetve alvállalkozója és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá [Kbt. 84. § (1) bekezdés d) pont]. Nem kell az ajánlathoz csatolni azonban azokat az igazolásokat, nyilatkozatokat, amelyeket a részvételi jelentkezéshez az ajánlattevő már csatolt, kivéve, ha a korábban benyújtott igazolás

vagy nyilatkozat már nem alkalmas az előírtak bizonyítására [Kbt. 84. § (3) bekezdés; 87. § (5) bekezdés].

A tárgyalásos eljárásban a Kbt. 89. §-a szerint az ajánlattételi szakaszban több szakaszra oszlik az ajánlatok bírálata [kivéve a Kbt. 87. § (6) bekezdés szerinti esetet, amikor az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban jelzett lehetőségével élve az első ajánlatok beérkezését követően úgy dönt, hogy nem tart tárgyalás]:

- az ajánlatot a tárgyalások megkezdését megelőzően akkor kell érvénytelenné nyilvánítani, ha az ajánlat olyan okból érvénytelen, amellyel kapcsolatban a tárgyalások során vagy hiánypótlás keretében nincs lehetőség az ajánlat megfelelővé tételére;
- az ajánlatban foglalt, a szakmai ajánlaton kívüli egyéb nyilatkozatokkal, dokumentumokkal kapcsolatos hiányokat a hiánypótlásra vonatkozó szabályok szerint a tárgyalások befejezéséig kell pótolni.

Versenypárbeszéd esetében a Kbt. rögzíti, hogy a párbeszédre történő ajánlattételi felhívásnak tartalmaznia kell a részvételi felhívásban előírtakkal összhangban – ha szükséges – a megoldási javaslatához csatolandó azon igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő és alvállalkozója, valamint az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a párbeszéd szakaszában sem tartozik a kizáró okok hatálya alá [Kbt. 92. § (1) bekezdés m) pont]. Az ajánlattételre történő ajánlattételi felhívásban közölni kell a részvételi felhívásban előírtakkal összhangban az ajánlattételi szakaszban az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására a 69. § szerint benyújtandó igazolások meghatározását, valamint – ha szükséges – az ajánlatához csatolandó azon nyilatkozatok, dokumentumok meghatározását, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetve alvállalkozója és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá [Kbt. 94. § (4) bekezdés e) pont].

Több szakaszból álló eljárásokban tehát:

- a részvételi szakaszban a kizáró okok ellenőrzése a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján az egységes európai közbeszerzési dokumentum alapján – illetve a Kbt. 69. § (11) bekezdés szerinti nyilvántartásból, valamint azon kívül a gazdasági szereplő által az egységes európai közbeszerzési dokumentumban megjelölt nyilvántartásból – történik,

- az ajánlattételi szakaszban csatolni kell szükség szerint azokat a nyilatkozatokat, dokumentumokat, amelyek igazolják, hogy az ajánlattevő, illetve alvállalkozója és az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet az ajánlattételi szakaszban sem tartozik a kizáró okok hatálya alá¹⁹, valamint
- az ajánlattételi szakaszban kerül sor az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglaltak alátámasztására szolgáló igazolások benyújtására a Kbt. 69. § (4)-(7) bekezdés alapján,
- amennyiben az ajánlatkérő keretszámot határozott meg az ajánlatételre felhívandó gazdasági szereplők tekintetében, és az adott közbeszerzési eljárásban a keretszámot meghaladó részvételi jelentkezést nyújtottak be, az ajánlatkérőnek már a részvételi szakaszban be kell kérnie az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglaltak alátámasztására szolgáló igazolásokat és a részvételi szakasz eredményét ezek figyelembevételével megállapítani [Kbt. 69. § (8) bekezdés].

A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásra vonatkozó szabályok nem utalnak a Kbt. 89. §-ában foglaltak alkalmazására az ajánlatok bírálatát illetően, így *hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásban ajánlatkérőnek a Kbt. XIII. fejezetében foglalt előírások szerint kell elvégeznie az ajánlatok bírálatát, illetve 76-78. §-a szerint az ajánlatok értékelését.*

A bírálat, értékelés általános szabályait a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás sajátosságaira figyelemmel kell alkalmazni [például a Kbt. 100. § (4) bekezdésében az ajánlati kötöttség beálltának időpontja a hiánypótlás, felvilágosítás-kérés szempontjából jelenthet eltérést; a Kbt. 101. § (2) bekezdésében foglalt korlátok a bírálati, értékelési cselekmények tekintetében is irányadóak]. A tárgyalás megkezdése előtt *az ajánlattételi felhívásban, illetve a közbeszerzési dokumentumokban rendezni kell az új Kbt. tárgyi fejezeteiben előírt szabályokat* [Kbt. 100. § (1)-(2) bekezdés], így például az értékelési szempontokat, illetve ha az új gazdasági szereplő bevonására vonatkozó hiánypótlási korlátozást [Kbt. 71. § (6) bekezdés].

A 2017. január 1. napján hatályba lépett Kbt. 100. § (5) bekezdése szerint, amennyiben az ajánlatkérő az eljárásban kizárólag egy ajánlattevőt hív fel

¹⁹ Például, ha ajánlattevő és az alkalmasságát igazoló szervezet üzleti kapcsolata megromlik és az említett szervezet az ajánlattételi szakaszban már nem kívánja kapacitásait biztosítani ajánlattevő számára.

ajánlattételre, a 69. §-tól eltérően az egységes európai közbeszerzési dokumentum alkalmazása helyett az ajánlatkérő rendelkezhet úgy, hogy már az ajánlat benyújtásakor be kell nyújtani a kizáró okok hiányára és - amennyiben ajánlatkérő előírta - az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó igazolásokat. Egy ajánlattevő ajánlattételre történő felhívása esetén a 76. § (5) bekezdése nem alkalmazandó.

A Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli (rendkívüli sürgősségre tekintettel lefolytatott) tárgyalásos eljárásban az ajánlatkérő elfogadhatja az ajánlattevő adott esetben az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatát - a rendelkezésre álló elektronikus nyilvántartások ajánlatkérő általi ellenőrzése mellett - a kizáró okok fenn nem állásának végleges igazolásaként [Kbt. 102. § (3) bekezdés b) pont].

Innovációs partnerség alkalmazása esetén - tekintettel arra, hogy a Kbt. 96. § (1) bekezdése értelmében az innovációs partnerségi szerződés megkötésére a tárgyalásos eljárás szabályait kell alkalmazni - a kizáró okok előírása és ellenőrzése tekintetében a tárgyalásos eljárás szabályai alkalmazandók.

A sajátos beszerzési módszerek körében *keretmegállapodás* alkalmazása esetén a Kbt. 104. § (2) bekezdése alapján a keretmegállapodás megkötésére folytatott eljárásfajta szabályai mentén írható elő kizáró ok és ellenőrizhető annak hiánya. A keretmegállapodás esetén a verseny újraindításakor a Kbt. 105. § (3) bekezdés k) pontja alapján az ajánlattételi felhívásnak tartalmaznia kell az ajánlattevőknek szóló felhívást, amely szerint a kizáró okok fenn nem állásáról nyilatkozniuk kell. Ebben az esetben tehát csupán nyilatkoztatni kell a gazdasági szereplőket a kizáró okok hiányáról, az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglaltak alátámasztására szolgáló igazolások benyújtásának és ellenőrzésének már a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárás során meg kell történnie.

2020. január 1-jét követően létrehozott dinamikus beszerzési rendszerek tekintetében a Kbt. 107. § (8) bekezdés részletesen szabályozza a bírálati szabályokat:

A részvételi jelentkezések és ajánlatok bírálatára a 69. §-t kell alkalmazni azzal a különbséggel, hogy

a) az ajánlatkérő a rendszer fennállásának teljes időtartama alatt bármikor felhívhatja a rendszerbe felvett gazdasági szereplőket, hogy öt munkana-

pon belül nyújtsák be az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatuk aktualizált változatát, és

b) az ajánlatkérő nem kérheti az alkalmasság és kizáró okok igazolását, ha a vonatkozó dokumentumokat az ajánlattevő - a dinamikus beszerzési rendszer keretében - ajánlatkérő korábbi felhívására már benyújtotta. Ebben az esetben ajánlatkérő a korábban benyújtott dokumentumok alapján végzi el a bírálatot, kivéve, ha az a) pont alapján benyújtott egységes európai közbeszerzési dokumentum, vagy ajánlattevő (8a) bekezdés szerinti jelzése alapján a kizáró okok vagy alkalmassági követelmények tekintetében változás állt be az ajánlattevő, annak kapacitást nyújtó szervezete vagy alvállalkozója esetében.

A Kbt. 107. § (8a) bekezdés további szabálya, hogy ha a kizáró okok vagy alkalmassági követelmények tekintetében változás áll be a rendszerbe felvett, érvényes részvételi jelentkezést benyújtó gazdasági szereplő, annak kapacitást nyújtó szervezete vagy alvállalkozója esetében, azt a gazdasági szereplő köteles haladéktalanul jelezni ajánlatkérő felé. Ha e törvény vagy jogszabály a kizáró okok fennállásának hiányát vagy az alkalmassági követelményeknek való megfelelést igazoló dokumentumok körében időponthoz vagy időszakhoz köti az igazolás megfelelőségét, - kivéve a dinamikus beszerzési rendszer felállításakor a rendszerbe felvett gazdasági szereplők esetében - az adott időpont vagy időszak meghatározásához használt referencia-időpontnak a részvételi jelentkezés benyújtásának időpontja minősül [Kbt. 107. § (8b) bekezdés].

Az egyik fontos változás tehát, hogy a korábban a dinamikus beszerzési rendszerbe már felvett gazdasági szereplőknek az általuk benyújtott igazolásokat nem szükséges ismételt benyújtani, azokat az ajánlatkérőknek nem szükséges bekérni, amennyiben a kizáró okokat vagy alkalmassági követelményeket érintő körülmények változása azt nem teszi szükségessé. További jelentős rendelkezés, hogy az újonnan a rendszerbe való felvételét kérő részvételre jelentkező tekintetében az időponthoz, időtartamhoz kötött alkalmassági feltétel, kizáró ok esetén ennek az időpontnak vagy időszaknak a meghatározásához használt referencia időpontnak a részvételi jelentkezés benyújtásának időpontját kell tekinteni és nem az eljárást megindító felhívás feladásának időpontját.

Koncessziós beszerzési eljárás esetén a Kbt. 124. § (4)-(5) bekezdése rögzíti, hogy a 62-64. § rendelkezéseit koncessziós beszerzési eljárásban is alkal-

mazni kell. A 62. § (1) bekezdés i) pontjában az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására szolgáló igazolások be nem nyújtásához kapcsolódó kizáró ok akkor alkalmazandó, ha az ajánlatkérő a koncessziós beszerzési eljárásban is a kizáró okok előzetes igazolására előírja e dokumentum használatát. Az alvállalkozó vagy az alkalmasság igazolásába bevont szervezet kizáró ok hatálya alá tartozása esetében a 71. § (4) bekezdését alkalmazni kell. A Kbt. 124. § (4) bekezdés szerinti előírás alapján az ajánlatkérő nem köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentum használatát előírni koncessziós beszerzési eljárásban.

6. Közzolgáltatókra vonatkozó sajátos szabályok

A közzolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Közzszolg. rend.) 5. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő kizárhatja az eljárásból azt az ajánlattevőt is, aki árubeszerzés esetében ajánlatában – az áruk összértéke tekintetében

– ötven százalékot elérően vagy meghaladóan olyan származású árut ajánl, amely számára nem kell nemzeti elbánást nyújtani. E bekezdés alkalmazásában

a) azonosnak minősül az előnyben részesítendő ajánlat, ha az árkülönbözet – az (1) bekezdés szerinti, előnyben nem részesítendő ajánlat árához képest – nem haladja meg a 3%-ot;

b) az elektronikus hírközlő hálózati berendezésekben használt szoftvereket árunak kell tekinteni [Közzszolg. rend. 5. § (3) bekezdés].

Az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetménnyel meghirdetett meghívásos vagy tárgyalásos eljárásban az időszakos előzetes tájékoztatót tartalmazó hirdetményben, valamint a közvetlen részvételi felhívásban is fel kell tüntetnie ajánlatkérőnek a kizáró okokat és utalást a megkövetelt igazolási módokra [Közzszolg. rend. 8. § (5) bekezdés alapján a Kbt. 50. § (2) bekezdés m) pont].

Az előminősítési hirdetménnyel meghirdetett meghívásos, tárgyalásos eljárásban, versenypárbeszédben és innovációs partnerség alkalmazása esetén a közvetlen részvételi felhívás a Kbt. 50. § (2) bekezdés m) pontjától eltérően – ha szükséges – tartalmazza a részvételi jelentkezéshez az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt nyilatkozat alátámasztására a Kbt. 69. § szerint csatolandó azon igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok megha-

tározását, amelyek igazolják, hogy az előminősített gazdasági szereplő a részvételi szakaszban sem tartozik – a jelentkező gazdasági szereplők listára vételének feltételei (a továbbiakban: előminősítési szempontok) szerinti – kizáró okok hatálya alá [Közszolg. rend. 11. § (6) bekezdés a) pont]. A részvételi jelentkezések és az ajánlatok értékelésére a Kbt. 69. §-ában foglaltakat megfelelően alkalmazni kell, azzal, hogy az ajánlatkérő nem követelheti meg olyan igazolások benyújtását a gazdasági szereplőktől, amelyek az előminősítési rendszer keretében már rendelkezésére állnak, és amelyek a kizáró okok fenn nem állását, vagy a gazdasági szereplő alkalmasságát megfelelően bizonyítják [Közszolg. rend. 11. § (9) bekezdés].

Az előminősítési szempontokat és azok igazolási módjait az ajánlatkérő a Kbt. XI. Fejezetében foglaltakkal összhangban – a közbeszerzési eljárásban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának módjáról szóló külön jogszabályban meghatározottak szerint – köteles meghatározni, azzal, hogy az alkalmasság vizsgálata körében egyéb objektív alapú előminősítési szempontot és igazolási módot is előírhat, de ennek során is megfelelően alkalmaznia kell a Kbt. 65. § (3) és (5) bekezdésében foglaltakat. [Közszolg. rend. 13. § (1) bekezdés].

A keretmegállapodás alkalmazásakor több ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás esetén a Kbt. 69. § (5) bekezdés második mondata minden, a keretmegállapodásban részes ajánlattevőre alkalmazandó. [Közszolg. rend. 18. § (4) bekezdés].

7. Szerződés tartalmával, teljesítésével összefüggő rendelkezések

Az offshore-cégekre vonatkozó kizáró okokkal [Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont] összefüggésben a Kbt. olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek a szerződés teljesítése során is érvényt szereznek a szóban forgó kizáró feltételeknek.

Az ajánlatkérő köteles szerződéses feltételként előírni, hogy a nyertes ajánlattevő

a) nem fizethet, illetve számolhat el a szerződés teljesítésével összefüggésben olyan költségeket, amelyek a 62. § (1) bekezdés k) pont ka)–kb) alpontja szerinti feltételeknek nem megfelelő társaság tekintetében merülnek fel, és amelyek a nyertes ajánlattevő adóköteles jövedelmének csökkentésére alkalmasak;

b) a szerződés teljesítésének teljes időtartama alatt tulajdonosi szerkezetét az ajánlatkérő számára megismerhetővé teszi és a 143. § (3) bekezdése szerinti ügyletekről az ajánlatkérőt haladéktalanul értesíti [Kbt. 136. § (1) bekezdés].

A szerződés kötelező felmondását előíró szabály:

Új rendelkezése a törvénynek, hogy az ajánlatkérő köteles a szerződést felmondani, vagy – a Ptk.-ban foglaltak szerint – attól elállni, ha a szerződés megkötését követően jut tudomására, hogy a szerződő fél tekintetében a közbeszerzési eljárás során kizáró ok állt fenn, és ezért ki kellett volna zárni a közbeszerzési eljárásból [Kbt. 143. § (2) bekezdés].

Fentiekén túl a Kbt. megtartotta a szerződés felmondásának azon kötelező esetét, mely szerint az ajánlatkérőként szerződő fél jogosult és egyben köteles a szerződést felmondani – ha szükséges olyan határidővel, amely lehetővé teszi, hogy a szerződéssel érintett feladata ellátásáról gondoskodni tudjon –, ha

- a) a nyertes ajánlattevőben közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, amely tekintetében fennáll a 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontjában meghatározott feltétel;
- b) a nyertes ajánlattevő közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személyben vagy személyes joga szerint jogképes szervezetben, amely tekintetében fennáll a 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontjában meghatározott feltétel [Kbt. 143. § (3) bekezdés].

A szerződés teljesítése folyamán új alvállalkozó igénybevétele esetén követendő eljárás:

E tekintetben 2015. november 1. napjától hatályos változás, hogy a Kbt. 66. § (6) bekezdése értelmében nem kötelező az ajánlat/résztvételi jelentkezés benyújtásakor ismert alvállalkozókat megjelölni, ajánlatkérő mérlegelési jogkörébe tartozik ennek előírása (mint, ahogy annak előírása is, hogy az ajánlattevőnek/résztvételre jelentkezőnek meg kell jelölnie a közbeszerzés azon részét, amelynek teljesítéséhez alvállalkozót kíván igénybe venni). A nyertes ajánlattevő a szerződés megkötésének időpontjában, majd – a később bevont alvállalkozók tekintetében – a szerződés teljesítésének időtar-

tama alatt köteles előzetesen az ajánlatkérőnek valamennyi olyan alvállalkozót bejelenteni, amely részt vesz a szerződés teljesítésében, és – ha a megelőző közbeszerzési eljárásban az adott alvállalkozót még nem nevezte meg – a bejelentéssel együtt nyilatkozni vagy az érintett nyilatkozatát benyújtani arról is, hogy az általa igénybe venni kívánt alvállalkozó nem áll a megelőző közbeszerzési eljárásban előírt kizáró okok hatálya alatt. – [Kbt. 138. § (3) bekezdés].

A szerződés teljesítése folyamán a nyertes ajánlattevő személyében bekövetkező változás esetén követendő eljárás:

A Kbt. 139. § (1) bekezdése a nyertes ajánlattevő személyében a szerződés teljesítése során bekövetkező változás esetén előírja, hogy a jogutód nem állhat az adott közbeszerzési eljárásban alkalmazott kizáró okok hatálya alatt.

8. Öntisztázás

A Kbt. 64. § (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy – bizonyos kizáró okok tekintetében – a gazdasági szereplő bizonyíthassa megbízhatóságát a kizáró ok fennállása ellenére. A Kbt. 64. § (1) bekezdés ugyanis kimondja, hogy a 62. § (1) bekezdés b) és f) pontjában említett kizáró okok kivételével bármely egyéb kizáró ok fennállása ellenére az ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó vagy alkalmasság igazolásában részt vevő gazdasági szereplő nem zárható ki a közbeszerzési eljárásból, amennyiben a Közbeszerzési Hatóság a 188. § (4) bekezdése szerinti véglegessé vált határozata, vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság 188. § (5) bekezdése szerinti jogerős határozata kimondta, hogy az érintett gazdasági szereplő az ajánlat vagy részvételi jelentkezés benyújtását megelőzően olyan intézkedéseket hozott, amelyek a kizáró ok fennállásának ellenére kellőképpen igazolják a megbízhatóságát.

A Közbeszerzési Hatóság felhívja a figyelmet arra, hogy a gazdasági szereplők a Kbt. idézett rendelkezése alapján tehát minden kizáró ok esetében élhetnek az öntisztázás lehetőségével, kivéve a Kbt. 62. § (1) bekezdés b) és f) pontja szerinti kizáró okokat. Ez utóbbiak esetében öntisztázásra nincs lehetőség.

Ha a Közbeszerzési Hatóság a 188. § (4) bekezdése szerinti véglegessé vált határozata, vagy annak megtámadására irányuló közigazgatási per esetén a bíróság 188. § (5) bekezdése szerinti jogerős határozata kimondja az adott kizáró ok hatálya alatt álló gazdasági szereplő megbízhatóságát, az ajánlatkérő mérlegelés nélkül köteles azt elfogadni. A jogerős határozatot a gazdasági szereplő az egységes európai közbeszerzési dokumentummal egyidejűleg köteles benyújtani [Kbt. 64. § (2) bekezdés].

Az öntisztázás menetét illetően a Kbt. 188. § ad iránymutatást, az ott nem szabályozott kérdésekben pedig az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló **2016. évi CL. törvény** rendelkezései alkalmazandóak.

A kizáró ok hatálya alatt álló gazdasági szereplő megbízhatóságát megállapító határozatokat [188. § (4) bekezdés] a Közbeszerzési Hatóság naprakészen vezeti, és honlapján közzé teszi [Kbt. 187. § (2) bekezdés af) pont].